

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII. 9. LISTOPADU (NOV.) 1935. CISLO (NO.) 798.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS, MO.

**45 LET
ÚSPĚŠNÉHO
TRVÁNÍ**

S hrdostí hlásíme dokonalý úspěch, stálý rozvoj a vzestup jak v počtu členstva tak i fondu Jednoty.

**45 YEARS OF
SUCCESSFUL
BUSINESS**

We can proudly crow about unceasing success, - continual growth and increase in membership and Funds of

KATOLICKÝ DĚLNÍK

nabízí...

BEZPEČNĚ, SE ZÁKONITOU ZÁLOHOU, tedy úplně spolehlivé, životní pojištění katolickým našincům, mužům, ženám a dětem na obnosy od \$500 do \$3,000 ve věku od 6 měsíců do 50 let na levné, měsíční poplatky.

Máte výběr hodnotných a oblíbených certifikátů na druhy pojištění:

DOŽIVOTNÍ

(platí se celý život.)

ZAPLACENOU ZA 20 LET

(poplatky se platí jen 20 roků.)

ZAPLACENOU U VĚKU 60 ROKŮ

(poplatky se platí jen do 60 roků stáří.)

NADAČNÍ

(vyplacenou v hotovosti za 20 roků.)

ZÁLOHA, ČI RESERVNÍ FOND DOSAHUJE SKORO \$2,000,000.00.

(Solventnost je dle Amer. Zkušební tabulky 113%.)

Jsme beze sporu finančně nejsilnější mezi bratrskými jednotami. Dle nynějšího jmění, kdyby se ani jediný další člen nepřidal, po vyplacení úmrtí posledního člena, zbylo by ještě \$350,000.00 jmění.

**TENTO ROK ZASE VYPLATÍ SE
DIVIDENDA VŠEM ČLENŮM PO 5-
LETĚM ČLENSTVÍ.**

Dítka platí pouze 25 centů měsíčně na pojištění, které dosahuje až \$500.

Kde není odvětví Katolický Dělník, — pište o podrobnosti na:

**KATOLICKÝ DĚLNÍK,
New Prague, Minn.**

ČESKÁ ŽENA

CASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROČ. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 9. LISTOPADU (NOV.) 1935.

ČÍSLO (NO.) 798.

K. Balík:

Uč dívky skromnosti.

Milada, dceruška bohatého obchodníka, měla od malička všeho nadbytek. Nejlepších jídel měla mnoho, šatů krásných hojnost a množství nejdražších hraček. Otec všiml si skoro výhradně jen rozvětveného a výnosného obchodu, k němu soustředoval veškeru pozornost, a starosti o obchod zatlačily u něho úplně do pozadí péči o výchovu dítek, a matka, která ostatně také skoro stále dlela v prodejně, myslila, že láska mateřská spočívá v tom, dáti dítěti vše, čeho si žádá, a poněvadž Miladku měla velmi ráda, dávala jí vše, co chtěla, co se jí líbilo, co jí chutnalo a co jí lahodilo. Když přišel někdo na návštěvu, s příděchem chloubky ukazovala mu všechny nádherné Miladčiny šaty a šperky, všechny její panny v sametových šatičkách a zvláště jí těšilo, když jí někdo pochválil Miladčiny uměle nakadežené vlasy.

Miladka měla od maličkosti tolik krásných obrázkových knih, že jí úplně zevšedněly a ani nejkrásnější vyobrazení nedovedlo vzbuditi v ní trochu opravdového zájmu. Mnohem raději by si byla pohrála s dětmi, ale to bylo snad jediné její přání, kterého jí matka nespĺnila, přikazujíc jí výslovně: "Nehraj si s tou žebroťou!"

Když Miladka vychodila domácí školu, dali jí rodiče do vyšší dívčí do velkého města. Učení její nemělo od začátku žádného jiného účelu, než jen aby se vzdělala a obořila. Vždyť věno bude mít veliké, hezké také je a proto se jistě vdá. Hlavní zřetel věnovala

tomu, aby se naučila hráti na piano, mluvit německy a francouzsky a dovedla ozdobně vyšívati.

Když se vrátila, byla skoro již dospělá, mnohem krásnější než dříve, otec jí koupil nové piano, a matka až slzela radostí, když Miladka prvně na ně hrála a zpívala. Dojatá maminka byla by celý den ji poslouchala. A paní doktorovou zvláště pozvala, aby přišla poslechnout, jak Miladka krásně hraje.

Miladka začala choditi do plesů. Rozumí se samo s sebou, že o přízeň tak bohaté nevěsty pořádali kandidáti ženitby právě dostihy. Konečně jeden z nich našel milost v očích jejích, a příčiny toho byly tyto: Byl mladý, hezký, krásně bavil, byl doktorem práv a státním úředníkem. Také Miladku dostal. Byl nadmíru štásten, neboť se mu podařilo získati to, o co mnozí jiní marně se pokoušeli a co mu celé město závidělo.

Mladí manželé najmuli si byt s několika pokoji a nádherně se zařídili. Mladá paní vzala si kuchařku a služku. Bylo toho zapotřebí, neboť sama vařiti neuměla. Každodenně poručila k obědu alespoň troji jídlo. Šatů měla plně skříně, nejjemnějšími voňavkami bylo vše prosyceno, a klobouk měla nový několikrát za rok, neboť žena státního úředníka nesmí býti v modě pozadu. Pořádala "čajové večírky", neboť žena státního úředníka se musí reprezentovati. — Na výlety jezdili v automobilu.

Muž začínal sice už z prvního sladkého opojení přicházeti k rozumu, ale netroufal si se ozvati—

jednak měl svou paní opravdu rád a jednak stále od svého "papá" dostávala mimořádné přídavky.

Ale pojednou na obchod se oženil Miladčín bratr, otec mu vše předal a dcerušce jednou provždy řekl, aby už na něm nic nechtěla, že už jí nic dávat nemůže. Pramen vedlejších příjmů vyschnul tedy nadobro.

Když Miladčín muž viděl, že je odkázán výhradně jen na své příjmy, chtěl domácí přepych omezovati, ale ženuška byla už naň až příliš zvyklá, než aby mohla od něj upustiti, a když jí muž řekl: "Ženuško, tolik příjmů nemáme," odsekla mu: "Tak jsi si mne neměl brát. Věděl, že jsem na to zvyklá." A začala vybírat z věna a dosazovati.

Muž již byl netrpělivý a ve svém bystrozraku viděl v mlhách v dále smutné konce. —

Věna valinou ubývalo, až došlo úplně. A nepomohlo ani, že muž byl povýšen do vyšší hodnostní třídy a že příjem jeho se zvýšil. Panička jela ve vyjezděných kolejkách, neboť od lepšího k horšímu obrátiti, k tomu je třeba velké mravní síly, a Miladka neměla vůbec žádné. —

Začala dělati dluhy. V domácnosti začali se hádati a křičeti, ona omdlávala, a on utíkal do hospody. —

V tom stavu je ono manželství právě nyní. Ona je nešťastná, on dvojnásob. A jaké budou dítky? Počkejme — budoucnost nám i tuto otázku zodpoví, ale nebud' me na odpověď tu příliš zvědaví.

“U FARAONA”

Napsal Antonín Hruža.

XV.

Třetí den zrána nepodávala Plachému deputát, krajíce chleba s medem, paní mlynářka, — nýbrž Babuša.

“Ach, Babuško, — což pak, že chceš dnes nasytiti hladového krajánka ty?” divil se inženýr.

“Panímáma odjela!” řekla Babuša krátce.

“Vidím, Babušo, že chceš býti na mne velmi přísná”, zaútočil inženýr na její mlčelivost.

“To bych vám byla podala jen suchý chléb!” pousmála se.

“O, Babušo, velmi by ses tím prohřešila. Deputát dvou krajíců s máslem a medem a dva hrnečky teplého mléka z ranního dojení mám u panímámy zamluveny. Vidím, že nemáš tak dobré srdce jako ona”, pokáral ji. “Panímáma ti jistě řekla, kam jela”, vyzvídal oklikou.

“To řekla!” přikývla Babuša, — nalévajíc Plachému druhý hrnek mléka.

“A zakázala ti, abys mi to prozradila?”

“O tom nemluvila!”

“Hm, Babuško”, usmál se a podíval se jí vesele do očí. “Kdybych tě poprosil, abys mi dala ještě jeden hrneček, nalila bys mi?”

“Třeba ještě pět, když by vám chutnalo!” minila.

“Ne! Zaplat’ Pán Bůh, Babuško, za mléko i za tvou dobrou vůli”, řekl vážně a sevřel prázdný koflík v ruce, aby se ho nemohla zmocniti.

“Však by nebylo, a panímáma by měla radost, až bych ji řekla, jak vám naše mlíčko chutnalo!”

“To bych jí řekl nejraději sám!”

“Však můžete!”

“Nemohu, Babušo, když tu neví, a ty ne a ne říci, kam jela!”

“Třeba byste se nám vysmáli!”

odpověděla, žmolíc rozpaky cíp zástěry.

“Jsem tak zlý, Babušo?” podíval se jí vážně do očí.

“Tomu, co myslím, smějí se někdy i hodní lidé!”

“Pověz tedy, co myslíš, a já slibuji, že se ti nevysměji, i kdyby to bylo hodně k smíchu!”

“Panímáma jela za procesím na pout. Vyjeli hned ráno před čtvrtou hodinou.”

“Kam, Babušo?”

“Do Vydří! Ale vy nevíte, kde to je!”

“Snad to najdu, Babušo, pomůžes-li mi!” zasmál se a vytáhl z kapsy mapu, v níž byly zakresleny všechny cesty, lesy i okolní vesnice. —

“Viš, co tohle je?” ptal se ukazuje ji papír, pokreslený různými liniemi.

“Kdepak!” zasmála se. — “Do školy jsem nechodila, a taktak že mne Lenička naučila čísti v kronikách”, omlouvala se.

“Tomu se říká mapa okolí mlýna faraonova, Nešilova a Cuclova”, poučoval ji.

“Tady říkají “U faraona”!”

“To už vím, Babušo! Ale nevím ještě, kde je Vydří!”

“Napřed se přijde do Myslovky!” radila mu, kterým směrem má hledati.

“Babušo, už to mám! Kostelní Vydří! Poutní místo! Kostel tu byl již před šesti sty lety. Na cestě k Vydří mám poznamenanu nějakou zbořeninu”, mluvil, dívaje se do plánu.

“Starý židovský hřbitov, hodně hluboko v lese. V noci prý tam straší, ale v létě je tam plno velikých borůvek — nikdy však jsme jich netrhali ze strachu, aby nás mrtví židé nepřišli v noci strašit.”

“Babušo, ty věříš v takové po-

vídačky?” divil se.

“Nevěřím”, mínila vážně, “ale člověku je přece nějak podivně v mysli i u srdce, když ví, že tyto plody vyrůstají ze země, v níž hníjí mrtvá těla židů!”

“Ach, Babušo!” usmál se, “celá naše země je jediným velikým hřbitovem. Někde na něm rostou borůvky, jinde maliny nebo jahody, tráva nebo stromy a vůbec všechno, co kolem sebe vidíš!”

“Člověku je lip, když o tom ani neví a nemyslí na to. Dokud jsem neuměla čísti, také jsem o ničem nepřemýšlela, až teprve potom. — Ale jde mi z toho všeho někdy hlava kolem!” skoro si stěžovala, kladouc hrnečky do košíčku, aby je odnesla do kuchyně.

Inženýr složil mapu a poděkovav Babuši, vsedl do auta a rozjel se za svými pomocníky, kteří trasovali údolí již pod samým panským mlýnem. Dal jim však jenom pokyny, jak si mají počínati, a obrátiv vůz, zamířil po silnici k Vydří.

Jel pomalu a prohlížel si krajinu, protože mu byla dosud nepovědoma. Pole se v ní rozprostírala rovinou, cesty, úzké jako bílé stuhy, olemované zelenou krajkovinou, je protínaly, na křižovatkách bělela se Boží muka, kříže nebo sochy, všechno z bílého kamene a studeno do stínu starých lip, nebo jeřabin a bříz.

Vjel s kopce do tiché, jako by vymřelé vesničky. Jen několik psů vyšťeklo, když houkl sirénou varovný signál, a husy, štěbetající u zpla vyschlého potoka, zakejhaly a rozpádily se poplašeně k otevřeným vratům nedalekého dvora.

Silnice vůstila do borového lesa. Podrost lesní voněl jahodami, tlejícím jehličím a houbami. Kdesi v hloubi hvozdu ozvala se kukačka, a datel, šplhaje po rozpraskané kůře borovice, bil do ní zobákem.

Les houstl a byl tich jako prázdný chrám, do něhož temně zbarvenými skly nevnikne ani jediný paprsek světla. Jen inženýrův motor lehce pobroukával a pneumaticky ševalily.

Pokřivené kmeny borovic tvořily hradbu, do níž nebylo lze autem zajeti. Les chránil svou houšt-

kou neporušenost a nedotknutelnost své tajemné krásy. Jen pěšina vedla do jejího paláce.

Plachý zastaviv stroj pátral v mapě. A usoudil, že se podle Babušina vypravování octl nablízku starého židovského hřbitova. Uzamkl tedy karoserii a dal se pěšinou k opuštěnému útulku zemřelých. A záhy stanul u zdi, v nichž nepohody, deště a mrazy vyhlodaly otvory, jimiž bylo lze nahlédnouti do opuštěné zahrady mrtvých. —

Na půdě hřbitova bujelo různé křoví a zakrývalo kamenné náhrobky, pokud již nebyly větrem a bouřemi vyvráceny a zarostlé travou. Skupiny tuji a starých vrb tvořily malebný a svěží ostrůvek uprostřed jednotvárné hnědi borovic a jejich našedle zelených korun. Ptáci tu švitořili jako v rozkvetlé zahradě, a na vrcholku tuje křičel kos radostí, že s klenby nebes hledí na jasné slunce. Srnčí laň vyběhla z houštiny a za ní přicupalo několik kůzlat. Bažant, vytušiv asi přítomnost inženýra, vykřikl a rozletěl se do lesa. Srnčí rodina zmizela neslyšně, jako by byl kdos neviditelný smazal krásný obraz. I kos na tuji umlkl a snesl se jako šipka do zelené hlubiny.

"Ne — nebudu rušiti vašeho klidu a plašiti s vašich hrobů poselství a zpěv života, zašeptl Plachý a sáhnuv otvorem ve zdi, utrhl si s kvetoucího keře květ plané růže.

"Čím byli tito lidé a čím jsou teď?" uvažoval, jda k svému vozidlu. — "Jejich potomci snad žijí v blízkých osadách, ale není již pousta, jež by je spojovalo s pozůstatky jejich předků. I láska k nim umřela. — Žije jen jedním pokolením?" podivil se, ale připomenuv si, že také zapomněl na rodiče a že se k nim vrací vzpomínkou, jen když ho k ní vyburcuje nějaké kromobyčejné události, skoro se zalekl mělkosti života.

Usedl k řídítku stroje. — Motor zazvonil, a vůz se rozjel. —

Projel lesem a octl se v rovině luk. Háj lip se zatemnil v dohledu inženýrově, a jejich květy zadýchly mu v ústřety medovou vůni.

Přijel na křižovatku a zpomalil rychlost stroje. Ohlédl se na cestu, jež se táhla do mírného návrší. — Objevily se na ní dvě korouhve a za nimi průvod lidí. Zajel na okraj cesty a zastavil, čekaje, až procesí přejde.

Píseň hudebních nástrojů zajasala a rozletěla se tichou krajinou.

Plachý vystoupil z vozu a smeknův, naslouchal hudbě a zbožnému zpěvu poutníků.

Když šli kolem něho, porozuměl i slovům krásné písně mariánské. Neodolal kouzlu písně a zajistiv auto, připojil se k procesí. —

Starý rolník, po jehož boku šel, přidržel mu před očima kancionál a ukázal slohu, která přijde na řadu. A zpívali společně.

Plachému bylo, jako by se byl octl uprostřed bílých květů rajskeho sadu. Hymnus jeho Královně hlaholil po lukách a pasekách, — pronikal do hlubin lesů a vracel se z nich jako by se jasné hlasy zpěvaček a zpěváků byly odrazily o stříbrnou ozvučnou desku.

Všecko kolem něho kvetlo lilie, vydechujícími mystickou vůni květů, v jichž sladké kráse zalibilo se slunci, nebi i výšinám, jimž se svého trůnu vládla Královna máje.

Hrud' inženýrova naplnila se nepopsatelným blahem. Zvonilo mu v srdci hudbou i písní tak líbezných tónů, jako by zpíval kolem něho sbor bílých andělů, ověncených růžemi sněhové bílými a kynoucích mu, užaslému jejich něžnou krásou, lilie, jež brali z rukou svatě Panny.

"Lilie bílá, líbezný Květe z ráje", zpívali a on s nimi a podávali mu tyto sladké květy k políbení.

Ale nebyl sám, který tento něžně vonný květ tiskl ke rozechvělým rtům.

Průvod se zastavil, a jeho účastníci, osoba za osobou, přistupovali k nosítkům, na nichž, ověncena bílými růžemi, stála něžná soška Bohorodičky Vyderské. I na inženýra došla rada. Přestoupil před její prostý trůn, — a skloniv se na koleno, políbil její něžnou ručku, s níž mu žehnilo božské Dítě. A s hlavou schýlenou pokorně k prsoum odcházel z blíz-

kostí zázraku proměny a nalezení své duše a postavil se skromně do řad jejich ctitelů.

Na stupně blízkých Božích muk vystoupil mladý kněz a pozdraviv poutníky, jal se k nim promlouvat.

"Drazí ctitelé mariánští! — Po šest set let přicházeli k trůnu zdejší Matky Páně zástupy věřícího lidu z blízkých i dalekých končin, aby Ji, jako Královně nebes, vzdali svůj hold a aby si u ní vyprosili všechny milosti ke spáse svých duší.

Po těch prvních poutnících, ani po všech ostatních, v dávných letech sem zavítavších, nezbyl již ani prach v lůně země, do níž byli pochováni — dávno již zemřeli; a přece, drazí moji, rok od roku přicházejí sem její noví ctitelé.

Hledím-li na vás, mám dojem, jako bych pohlížel do zahrady plné poupat a také již uvadajících a usychajících květů. Všichni jsme květy Boží zahrady, jež se ustavičně obnovují a v které usychající ratolesti, jsou zázračnou tvůrčí silou nahražovány svěžími výhonky. —

Tak i účta k Matce Boží přechází ze srdce do srdce, neumírá, ale je věčná, jako je věčným život naší svatě Panny v luzných zahradách nebeské krásy a jako je věčným život duše každého člověka.

Někteří říkají tomuto neutuchajícímu životu účty k naší Královně nebes, že je to tradice. Nuže, snad je to také pravda, neboť není v žádných zdejších předpisech zaznamenána jako rozkaz.

A přece: Co sem přivedlo za ta dlouhá staletí celé davy lidu? — Ptejme se každý sám sebe a ve svých srdcích najdeme odpověď na otázku, proč přicházeli na tuto pout i naši nejstarší předkové. — Byli lidmi jako my, i jejich duše práhly po splnění nejušlechtlejších tužeb po kráse, duši lidskou jedinečně uspokojující a její žití a touze vyhovující.

Tato touha je vložena do každé duše a každého srdce. Člověk ve své snaze po dokonalosti nespokojoval se pozlátkem, — ale dychtil vždy po ryzím poznání. Tak i v touze po kráse usiloval o pronik-

nutí k jejím zdrojům. V dávných dobách bloudil, hledaje tyto zdroje, ale Matka Páně dala jeho očím světlo a duši milost, aby ji viděl a poznával ze slov proroků a žal-mistů:

"Všechna jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny není na tobě!" — "Rozkoš má je býti se syny lidskými!" — "Blahoslavení, kteří ostřihají cest svých!" — "Slyšte kázeň, nezemíte ji a buďte moudří!" — "Blahoslavený člověk, který slyší mne a který bdí u veřeji svých každodenně." — "Kdo by mne našel, najde život a obdrží spasení od Hospodina." —

"Aj, milý můj hlubí ke mně: — Vstaň, pospěš přítelkyně má, holubice má, krásná má, a pojd'! — Neboť zima již pominula, přška přestala a přešla. Kvítí se okázalo na zemi naší, čas řezání vinic přišel, hlas hrdličky, slyšán jest v zemi naší, fik vypučel a kvetoucí vinice vydaly svou vůni. Vstaniž, přítelkyně má, krásná má a pojd'! Holubice má v rozsedlinách a mezerách skalních, ukaž mi tvář svou — ať zní hlas tvůj v uších svých, nebo hlas tvůj je sladký a tvář tvoje spanilá" —

Hle, drazí moji! I nám se ukázalo kvítí na zemi, a hlas hrdliček doprovázel naše zpěvy. Fík vypučel, a kvetoucí vinice vydávají svou vůni. Nechvěje se srdce každého z vás nejblaženější rozkoši, smíte-li i vy volati z tohoto ráje na zemi k neposkvrněné Panně, Královně nebes: "O Maria! Polož mne jako pečeť na srdce své, jako pečeť na rámě své, nebo silná jako smrt je láska má k tobě a vody mnohé nemohou ji uhasiti, ani řeky zatopiti!"

Vstupme tedy do jejího hradu s pokorným a čistým srdcem, svěťme se jí se všemi starostmi, úzkostmi i bolestmi, prosme ji o pomoc s důvěrou v její slib, že blahoslaveným jest člověk, který bdí u veřeji jejich.

Přicházíme si k ní také pro světlo, aby nás nezachvátila tma, neboť kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. My však chceme a musíme věděti, kam jdeme! K Marii a skrze ni k Ježíši Kristu, k poslednímu cíli naší celoživotní pouti. Amen."

Poutníci poklekli a pomodlili se "Zdravas, Královno!" Pak se průvod hnul a bral se k nedalekému kostelu na mírném návrší. A zas píseň zahlaholila, a s věží zazpívaly také zvony.

Plachý octl se v shluku poutníků a vystupoval s nimi k otevřeným dveřím chrámu.

Zdálo se mu v té chvíli, že je uchopen a nesen přívalem tajemné síly, kteréž se nemohl brániti. Šel jako by byl pozbyl vlastní vůle a možnosti vládnouti svými smysly.

Slyšel píseň varhan a její vlny mu zaplavovaly sluch a naplňovaly duši vzpomínkami na dávná léta dětství. Cítil sladce něžného, líbezného a přítulného vloudilo se do jeho mysli i citu. Byl to světlejší okamžik, než všechny chvíle, jež byl prožil hledáním pojmů o krásě, o životě, o vítězství nad ním, i o štěstí, jež mu život měl přinést.

Jal se pátrati v duši i v mysli po vhodném pojmenování tohoto stavu srdce. Ale byl to pojem tak jedinečně blažený a líbezný, že až závrat' pocíťoval při noření se do tajemných hlubin jeho příčin i jeho krásy.

"Oroduj za nás,
Matko, v každý čas,
Královno nadhvězdná!"

Nezpíval s lidem, ale šeptal tuto prosbu s jakýmsi bolestným ustrnutím a s oblažující úzkostí.

A při vyslovení jména "Matko" podivně světlo ozářilo cesty jeho myšlenek. Jako by slunce bylo vyšlo nad krásnou rozkvetlou zahradou, v níž za deště hledal nejlíbeznější květy pro svou matku. — Přinášival je k jejímu loži, na němž chřadla i trpěla. Odměňovala jeho pozornou lásku úsměvem vadnoucími rtů, jenž blažil srdce a zároveň bolel, protože nemohl ji pomoci ani svou láskou.

Připomněl si dnes onu bezradnost a všechnu marnost úsilí vyrvatí ji z jejích bolestných muk. — Viděl matku svíjející se na prostém loži jejich světnice.

"Podej mi kříž, Jindřišku!" zastenala a ukázala na stěnu za hlavami lože.

Sundal kříž se zdi a vložil jej

do matčiných hubených rukou. — Přitiskla jej na srdce a v očích se jí zaleskly slzy.

Třeba tehdy teprve devítiletý, chápal již všemi podivně rozcitlivými smysly přišernou hrůzu ztráty matčiny péče, i lásky a jejího drahého života. Síla, která mu matku uchvacovala, byla nade všechny lidské síly. Lékař i kněz — oba pomocníci v tak hrozných chvílích pro člověka — řekli si při odchodu od nemocné matky:

"Zde může pomoci jedině Bůh!"

Plachý, ukryt v koutku tmavě sítě, zaslechl tato hrozná slova, jež stůl co stůl musila zůstat pro matku tajemstvím, a jež, odhalivše mu hroznou skutečnost, učinila ho rázem dospělým a chápajícím.

Proč mu tato událost zatanula na mysli právě dnes a zde — ve venkovském poutním kostele?

Či ho zavolala duše matčina z těch končin, v nichž má svůj nejnádhernější trůn Matka Kristova? Vrátil se k Jedné svou úctou, — musil se vrátiti vděčnou a vřelou vzpomínkou i k druhé, poněvadž v letech strašlivé hrůzy a úzkosti o život matčin uvedl srdce obou v nejužší vztah a blízkost. Svou vírou v pomoc té Svaté!

I ta vůně rozkvetlých lip, která se nad jeho hlavou mísila s rozplynulým obláčkem kadidla a naplňovala kostel vonnou mlhou, — připomněla mu onen děj, neboť i tehdy, když klečel na zahradě u jejich chalupy pod rozkvetlými lipami a modlil se růženec za uzdravení matčino, byl vzduch pln nejsladších vůní a tajemného kouzla rajských krás i tuch o blízkosti andělů. —

Plachý, vzpomínaje tu na ony chvíle, pocíťoval i nyní ohromující ustrnutí i posvátný úžas. Neboť tenkrát stala se opravdu věc, jež ho silou své líbeznosti téměř omámila. I dnes slyší onen tajemný hlas, jako by ho sem vnesl vánek, plynoucí nad hlavami poutníků a nasycený touž vůní medových květů lip a tlumeným pošeptem včelích křídel i kdejakého listku: —

"Neboj se, tvá matka nezemře!"

Ve slovech těchto byla všechna jistota pravdy. Zněla líbezně jako

sladká píseň ukolébavky, jež tiší hoře a připravuje srdce i mysl k prodlení mimo údolí této země.

S posvátnou bázní vrátil se Plachý do světnice k nemocné matce. Ačkoliv byl bos, našlapoval jen na špičky prstů, aby nerušil ticha v blízkosti matčině.

Usedl u hlav matčiny postele a naslouchal s úzkostlivým srdcem tichému oddychování spící trpitelky. —

Ve světnici bylo ticho, jež překvapovalo svou hloubkou. — Jen staré hodiny s dlouhým kyvadlem cvakaly na zdi vedle dveří. Minuta plynula za minutou.

Z venku svítilo do světnice zlaté dopolední slunce a vnášelo do ní vůni louky, rozprostírající se za cestou kolem chalupy. Vlast'ovky se tam mihaly a přilétaly k hnízdům na římsách pod okapy střeš, kde je radostným švitořením vítala hladová mláďata.

Jedna z nich zaletěla otevřeným oknem i do světnice a vesele štiřikajíc, chytla mouchu, jež kroužila kolem hlavy nemocné ženy.

Ostřejší závan vzduchu, zvířecí křídly létajícího ptáka, probudil nemocnou z lehkých dřímot.

"Kdo to byl, Jindřišku?" zeptala se, a Plachý se i dnes upamatoval na čistší a radostnější přízvuk jejího hlasu.

"Vlast'ovka, maminko! Přiletěla si sem pro mouchu!" odpověděl, postaviv se tak, aby jí viděl do očí. Usmála se na něho pobledlými rty a když viděla jeho tázavý pohled, zeptala se:

"Spala jsem dlouho?"

"Nevím, maminko! — Byl jsem venku na zahrádce!" odpověděl nejistě, jako by se byl něčím provinil.

"Pravda! Je tam dnes krásně. Ale já už se tam snad nikdy nedostanu", posteskla si.

"Dostanete, maminko!" řekl jí s touž pevností příslibu, jak ho slyšel, když se modlil. Ale nevěděl, má-li ji říci o těch slovech, jež snad měla býti jenom jeho tajemstvím.

"Ach, dítě!" vzdychla si nemocná, "říkáš to s takovou jistotou, jako by ti to byl někdo pověděl."

"Ano, maminko! Slyšel jsem, že nezemřel!"

Pohled matčín spočinul v klidných očích hochových. Zalekla se, nemluví-li snad v blouznění, ale, když viděla v jeho nevinném pohledu klid a téměř přesvědčující jistotu, řekla:

"Přála bych si k vůli tobě, Jindřišku, aby to byla pravda", a pototočila se k němu celým obličejem, prozářeným důvěrou v jeho slova.

"Musíme věřit, maminko, že to je pravda!"

"Musíme?" podivila se, ale v její otázce nebylo již pochybnosti.

"Musíme!" přisvědčil a aby podepřel a zesílil naději, jejíž jiskry postřehl v jejích mdlých očích, jal se ji vypravovati o své modlitbě za její uzdravení.

Poslouchala ho se sepjatýma rukama, jimiž objímala kříž, a slzy stékaly jí z očí po skráních a ztrácely se v šedivějících vlasech.

"Jindřišku, řekni mi to tak, — jak's to slyšel!" zavzlykla, když umkl a těžce oddychoval únavou ze soustředění myšlenek a citu na tuto událost.

Poodhrnula si vlas s levého ucha a naklonila se k němu hlavou, jako by byl jejím zpovědníkem.

Ohlédl se po světnici a užjev u kamen nízkou stoličku, přistavil ji k loži, pokleknul na ni a sepjav ruce, přitulil rty k matčinu uchu. —

Inženýr Plachý dospěl vzpomínkami až k okamžiku, kdy klečel u postele matčiny, podivil se, že nenalézá se doma, nýbrž v krásném kostele Matky Boží, naplněném do posledního místa poutníky. Pocítil v duši slastné rozechvění, když si uvědomil blízkost dávné dětské minulosti a blízkost duše matčiny.

"Neboj se, tvá matka nezemřel!" zašeptl jako tehdy, a vůně bělostných lilí, jimiž byly oltáře vyzdobeny, doprovázela ševel jeho rtů, i teď nasmělý jako tehdy, když toto radostné poselství zvěstoval matce.

Sepjal ruce a poklekl. A měl i nyní dojem, jako by se jeho ruce octly v sepjatých rukou matčiny a jako by je svažovaly horké její slzy. — A hledíc na kříž, šeptala jakás tajemná a pro ni jistě blažená slova.

Plachý se nikdy nedověděl, kte-

rá to byla slova, ale dnes tušil sv. tajemství matčinych diků. Byla to jistě slova matky k Matce, byl to pokorný rozhovor srdce vzkříšeného k novému životu; pozemská žena, plná touhy po odpustění a radostného doufání v Milosrdenství, jehož Svatá Panna byla matkou, volala k Ni z hlubin slzavého údolí, lkajíc bolestmi a plačíc radostnou naději v její svatý příslib. —

Ze sakristie vyšel kostelník a rozsvítil dvě svíce po obou stranách svatostánku. Za ním přistoupil k oltáři kněz, jenž přivedl procesi, a otevřel svatostánek.

Ministranti zazvonili, a k mřížce před oltářem přiklekli muži, ženy i větší děti.

Dětství téměř zabušilo na cit i srdce inženýrovo, a strašlivá úzkost a lítost je sevřela.

"Kde je to všechno a v jaké hrozné dálce od těchto zdrojů milosti a nejradostnějších a nejšťastnějších dnů života jsem se octl já, ó Bože můj!" zastenal z hloubi rozbolestněné duše.

Jako moře byla tato dálka! O, dnes nebyl hoden přikleknouti k těm, kteří nesli Marii svá srdce. — Viděl se na jiném břehu od tohoto radostného blaha, a břeh ten byl pln tvrdých a vysokých skal, jako ta údolí všechna, jež svými smělými stavbami přehrazoval, aby orkán povodní nepustošil úrodnou půdu a nemisil ji s ostrým štěrkem. —

Žil jenom chtivostí po vládě nad tvrdou hmotou a po podmanění si sil, jež, čím urputněji mu vzdorovaly, tím více ho podněcovaly, aby je zkontroloval a spoutal v jejich dravosti.

Nabýval jmění, a jeho jméno bylo na nejpřednějším místě v technickém světě. Každá stavba, kterou provedl, vynášela ho jako by na hřbet vlny nebo hory — a, můj Bože, jak mu tato sláva lichotila a jak hrdým sebevědomím ho naplňoval vzrůst jeho majetku!

A čím je to všechno v tomto prostředí milosti, když své srdce dal do zajetí tvrdé hmotě?! Vidi dnes ustarané muže, chudé a prosté dělníky venkova, a je mu, jako by se octl v hloučku těch dvaná-

cti, které Pán povolal k rozsévání slov nebeské a jediné pravdy. I tito jdou za Ním a s Ním, a jejich oči září radostnějším štěstím, nežli vídával ve zracích dělníků, s nimiž on, Plachý, pracoval na kultuře země.

A ženy? Plachý sklonil hlavu až skoro k zemi, když viděl Leničku a Boženku přiklekat před oltář Mariin. A měl dojem, jako by ho byl uchvátil rozružený tajfun a odnášel ho z jejich blízkosti, aby ani stín jeho duše nepadl do cesty, po níž se vracely doprovázeny Kristem. —

V očích se mu zatmělo slzami. Nepátral už, kam potom poklekly. Již tuto zvědavost považoval za znesvěcení této posvátné síně a za urážku majestátu čistoty a neposkvrněnosti Růžě duchovní.

Vyšel brzo z kostela a u nejbližšího stánku koupil si růženec. Prodavačka mu nabízela lepší druhy, ale koupil si růženec prostý, jenž byl zcela podobný tomu, na němž vyprosil matce uzdravení a kterým ji ovinuli ruce, když ji po dlouhých letech uložili do rakve.

Pak si koupil obrázek Matky Boží z Vydří a obálku.

Usedl na prostou lavici, sbitou z nehoblovaného prkna, za stůl vyprahlý a zčernalý sluncem.

Napsal na rub obrázku:

"Musím projít cestou, po níž jste šla včera vy a Lenička, aby naše duše a srdce měly k sobě blíž! Nezabavujte mne své přízně, vzácná a šlechetná ženo, — a až Vám po návratu řeknu, co jsem vykonal, posud' te, jsem-li Vás hoden! — Plachý." —

Vrátiv se do mlýna Kopalova, zastihl Babušu, hořce naříkající a lomící rukama.

"Můj Pane Ježíši Kriste! Ignác mi snad umřel!" sepjala před nim ruce a po tvářích koulely se jí veliké slzy.

"Kde je?" otázal se jí Plachý.

Štkajíc, ukázala k oknům, za nimiž byl jejich příbytek.

"Pojd' se mnou, Babušo!" řekl vřelě a vzal ji za ruku.

Ignác se svíjel na lůžku jako přislápnutý červ.

"Co tě bolí, Ignáci?" zeptal se ho inženýr a položil mu ruku na

horké a zpocené čelo.

"Tady!" ukázal ubožák na podbřiší a usykl bolesti.

"Podívám se!" mýnil inženýr.

"Ale ať ona odejde!" ukázal Ignác na Babušu.

"Babušo, jdi ven!" poručil inženýr přísně.

"A neumře?" — zavzlykala úzkostlivě.

"Ne!" řekl krátce.

Vyšla na zápraží a usedla pod okny na starý, mlýnský kámen, šeptajíc modlitbu.

Ale nedomodlila se ani Otčenáš, když ji inženýr zavolal.

"Připrav mu oblek, musí se mnou!" nařídil krátce a pospíchal k vozu, aby sním zajel k jejich světnici.

Pak ji pomohl Ignáce obléci a sám ho snesl do vozu. Babuša lomila rukama hrozným jakýms úžasem, když viděla, že nese Ignáce v náručí, jako by byl lehoučkým děckem.

"Vezu ho do nemocnice, co byl nebožtík pantáta! — Musí to být hned!" hovořil tvrdě, když viděl, že Babuša zamýšlí říci. "Zítřka už tě snad k němu pustí, ale musíš být statečná, Babušo, a neukazovat mu pláčem, že se bojíš, aby nezemřel. Neslibíš-li mi toho, řeknu tam, aby tě k němu nepouštěli!" —

"Budu se jen modlit, a ne plakat", řekla prostě a aby viděl, že tomu bude skutečně tak, otřela si slzy s očí i tváří.

"Tak to bude dobře, Babušo!" pochválil ji. Chytla ho za ruku, a nežli tomu mohl zabránit, přitiskla ji ke rtům.

"Pomodli se také za mne, Babušo, a tohle odevzdej panímámě, až se vrátí z pouti", řekl, usedaje k volantů a podal jí zalepenou obálku. —

V nemocnici vzali Ignáce na paskál, a zde se teprve přiznal, že při mazání náprav u vozu vysmekla se mu páka heveru a uhodila ho do břicha. Lékaři ho prohlédli a utěšili ho i inženýra, že poranění se dá snad vyléčiti bez operace.

Inženýr zatelefonoval tuto zprávu Kamilovi a oznámil mu zároveň, že na několik dní odjede.

"To je zatím moje tajemství", u-

smál se, když se ho Kamil ptal, proč je tak náhle opouští. Pak, za jistiv Ignácovi pečlivou obsluhu a vynutiv si od něho slib u přítomnosti ošetřovatelky z řady Milosrdných sester, že bude poslouchati, co mu nařídí, rozjel se znovu do Kostelního Vydří.

XVI.

Zamluvil si v hostinci pokojík a dal si přinést mléko a chléb s máslem. Posilniv se, vydal se pěšky na procházku do okolních lesů, — rozhlaholených mariánskými písními poutníků, kteří se vraceli domů. —

Jeho duše byla plna blažených i tesklivých dojmů. Byl vždycky mužem činu. Nelichotil si, ale také se neospravedlňoval a nesváděl na nikoho, ani na nic mimo sebe skutečnosti, jež mu dnes zabouřily svědomím.

Nechtěl proto býti dlužníkem svému životu a své minulosti. Uvažoval chladně, logicky a přesně, jako by propočítával únosnost stěn, jež vytyčoval v údolích, aby je vodní zátopa nepobořila.

Ale v těchto dnech chtěl býti mimo všechn svět, neboť bylo třeba vrátiti se k sobě samému a propočítati pečlivě únosnost svědomí a zakotviti s ním na půdě jediné bezpečné.

Napsal-li Božence, že musí projít cestou, kterou prošla ona a Lenička, vyplývala z tohoto rozhodnutí pro jeho duši veliká a na nikoho nepřenosná povinnost. Cesta vytčeným směrem nebyla dlouhá, ale bylo k ní třeba pečlivé a svědomité přípravy a spolehlivého vůdce, neboť vedla k životu a k Bohu.

Plachý se zamyslel. Ticho lesa ho objímalo jako měkká náruč matčina.

Usedl na suchý skalní balvan a jal se pozorovati studánku, z níž pila osvěžení země, bylina i strom. Ve svém zaměstnání, jako stavitel údolních přehrad, čelil jenom náporům veletoků, leč ani potutelnost pramének nebyla mu nepovědoma, poněvadž provrtávaly jako červotoč přírodní hráze v bocích přehrad. Ničil je a hubil, upívaje jejich nevinná očka ostrou

betonovou kaší. Bylo mu mnohdy líto jejich tichého, bezprotestního mlčení a zdálo se mu, že se podobá nezbedníkům, kteří hlinou a bahnem ucpávají trhliny a rozsedliny skal, v nichž hnízdí sršni a čmeláci.

Ale ve studánce, u níž seděl, nebylo této potutelnosti. Chránil ji velký masiv skály, a zdálo se, že její pramen prýští z nader tvrdého kamene. A kolem odpadního potůčku, lemovaného svěží travou, — modraly se skromné pomněnky. Ptáci z potůčku pili. Viděl je usedati na kmeny, jež vyčnívaly z vody, a skláněti něžné hlavičky k jejím vlnkám. Pohnuly-li se větve stromů, když si les oddychl jako by přemírou klidu a rozkoše, stříklo sem slunce rozptýlující se chvost paprsků, které voda pohlcovala a svými vlnkami se kochala v jejich stříbrném světle a lahodném teple.

Nitro inženýrovo se plnilo klidem a mírem. A myšlenky, plynoucí jako potůček ze studánky, soustředily se k účelu této vycházky. Cítil však přece, že jejich plynulosti staví se v cestu jakás prohlubeň, do níž padaly jako tento pramen, neměly však síly a vzletnosti, ani lehkosti, aby se prodraly k další pouti do roviny, kam bral se i tento potůček.

Zabloudil rukou do kapsy a nahmatal v ní růženec. Vytáhl jej opatrně a jal se ho prohlížeti s posvátnou vážností a zároveň s radostí, jako by držel v rukou vzácný a drahý šperk.

A myslil při tom na růženec matčin. Ovinovala si ho kolem zápěstí a palce, a Plachému se již tehdy zdálo, že její upracované ruce sluší lépe a že jest jí krásnější ozdobou, nežli bohatým dámám zlaté a drahé náramky. I její úsměvy byly za takových chvílí měkčí, světlejší a teplejší, a každé slovo, které promluvila, bylo mírné a pokojné jako modlitba čistého srdce.

Toto tak živě viděné a s veškerou kouzelnou krásou prožívané nevinné dětství vehnalo mu téměř slzy do očí. Ale všechno bylo ještě jako by v hrozně dálce a mimo dosažitelný postřeh.

Slabý vánek pohnul lesem a seřásl s korun stromů osvěžující vůni, jež jako posilující polibek nového života dotkla se unaveného čela inženýrova.

Plachý otevřel této posile i své srdce, jako by ho na čelo políbila duše matčina. Vystoupil z temna lesních velikánů, nad nimiž šlo slunce k západu, a bral se pěšinou po kraji lesa ke kostelu.

Zazvonil u farní budovy. Otevřel mu mnich, opásaný hrubým řemenem, s něhož u boku visel veliký růženec. Plachý na okamžik stanul, jako by přemýšlel, jak se

má představití a uvést. Viděl za mnichem dlouhou chodbu s obrazy křížové cesty, zakončené v průčelí velkým křížem se sochami P. Marie a sv. Jana.

"Přicházím jako domů, důstojný otče. Pochválen buď Pán Ježíš Kristus!" řekl pokorně.

"Na věky buď pochválen za milost, jež vám dala sílu k návratu pod otcovskou střechu Božího domu," odpověděl kněz a podal Plachému ruku, převedl ho přes prah síně. —

A zavřel za ním dveře. —
(Dokončení příště.)

Jan Staněk:

Z českého zákoutí.

Jeník si vyhlédl místo a posadil se. Místo, kde se usadil, bylo nevýhodné, ku dveřím neviděl a on si právě přál, aby viděl, kdy Boženka přijde. Když počala hudba hráti, viděl Sokolíka motati se také do taneční síně; na několik okamžiků mu zmizel s dohledu a tu jej spatřil mezi tančícími. V té chvíli mu napadlo, že tanečnice Sokolíkova je snad Boženka; pokročil blíže a tu poznával v ní Růženu Sklípkovou.

Nyní pohlédl ke dveřím a právě v té chvíli vstupoval převosník Kasel s Boženkou. Jeník se až zachvěl, nevěděl, zda radostí anebo leknutím? Postál již jenom okamžik, jako by se nemohl rozhodnouti, pak se ale tlačil ke dveřím, kde Boženka stanula. Přikročil k ní a pravil tiše:

"Boženko, nepřicházíte dlouho, již jsem se obával, že ani nepřijdete — proč jste mi nedovolila přijít pro vás?"

"To nesmí býti, pane Samotáři," odpověděla Boženka s lehkým ú-

směvem.

"Ale což je to něco zlého, když k vám přijdu?"

"Není, ale býti to nesmí, nepřeji si toho, aby k nám někdo chodil."

"Někdo — a ten někdo jsem já, že ano?" řekl Jeník s výčitkou.

"Ten někdo jest každý," odpověděla Boženka.

"Ale já bych tak rád s vámi častěji se sešel a vy mi toho nepřejete!"

"K jakému účelu by to bylo, pane Samotáři?" zvolala dívka. "Vaše návštěvy by mi způsobily jenom nepříjemnosti, pomluvy a výsměch; uznáte snad, toho že si přáteli nemohu."

"Jsem tak špatným, aby se vám pro to vysmívali, když se mnou mluvíte?" zvolal Jeník, hledě se zalíbením na hezkou tvář dívčinu. "Domnívám se, že nemůže o mně nikdo nic neslušného říci, anebo snad přece? Vyslovte se přímo!"

"Pane Samotáři, vy mne považujete za příliš lehkověrnou, dom-

níváte se o mně, že беру každé lichotivé slovo za ryzí pravdu, že uvěřím a chytím se na vnaidlo jako rybka," zasmála se Božka.

"Ne, Boženko, za takovou vás nepovažuji, naopak, poznal jsem vás, že jste velmi prozíravou a tu se divím, že jste ještě nepoznala, jak jste se mi stala milou."

"A kdybych i toho poznávala, nezměním se ve svém chování, — vím, co se sluší a co by mě pověstí škodilo," odvětila dívka.

"Tedy mi nechcete dovoliti schůzku s vámi, nechcete mi dopřáti toho potěšení častěji vás viděti?" zvolal Jeník skoro vášnivě.

"Ne, toho vám nedovolím, pane Samotáři! Ke schůzkám si vyhlédněte děvče sobě rovné, nemusíte se obávat odporu se žádné strany a dívka vám rovná bude též šťastna."

"Vy jste tyranka, Boženko!" — zvolal Jeník. "Požádám-li vás o taneček, odmítnete také?"

"To ne," usmála se Boženka a zavěsila se na jeho rámě.

Dívky, které netančily, pozorovaly Samotáře a Boženku a nyní, když je viděly tančiti, pošťuchovaly se a každá věděla nějakou poznámku. Tam v koutě na lavici tísnily se vesnické přítelkyně a i ony si povšimly, jak Samotář dlouho do Boženky mluvil a konečně ji vzal k tanci. Pokyvovaly hlavami a již usuzovaly, že ta převozníková se jistě nechá oklamati tím Samotářem; bude ji lichotiti, že se o ni statkář zajímá, uvěří mu — ale ty následky!

Karel Sokolík viděl také Boženku tančící se Samotářem, krev mu vzkypěla a tu pravil ku své tanečnici:

"Toho statkáře dnes odtud vyhodím, ať si jde za takovými, — které jsou mu rovné, tato pro něho není."

Když hudba ustala, zval Samotář Boženku, aby šla s ním do pokojíku ku stolu. Dívka však odmítla, pravíc, že nepůjde s nikým, že zůstane státi u dveří.

Než mohl Jeník odpověděti, — přimotal se Sokolík a pravil k Božence, že nyní musí tančiti s ním a nikdo druhý že k ní ani přistoupiti nesmí, nebo že způsobí

randál, jaký tu ještě nebyl.

Boženka neodpověděla, ale ustoupila o krok zpět. Karel pokročil hned za ní a chopil se ruky její; ona mu však ruku neponechala a opětně ustoupila, což Karla dohřálo a tu zvolal pln vzteku:

"Ty přede mnou utikáš? Myslíš si, že jsi již Samotářkou?"

Boženka zbledla, zahleděla se ostře na Karla a pravila:

"Chceš-li se mnou mluvit, — přijď střízlivý, s opilcem se nebavím!"

"Děvče, ty mnou pohrdáš?!" — rozkřikl se Karel, až se vše kolem k němu ohlíželo. "Mnou pohrdati ty — uvaž, co jsem já a co jsi ty!"

Nyní se Boženka otočila a šla ku svému otci, sedícímu blízko u stolu. I on slyšel slova Karlova a již chtěl vystoupiti a dcery se ujmouti, když však přišla k němu, pravil tiše:

"Zůstaň zde, Boženko, přijde-li sem ten opilec, vyplatím ho na místě, aby věděl, že se mnou nejsou žerty."

"Ne, toho učiniti nesmíte, tatínku," zvolala Boženka. "Až počne hudba hráti, půjdeme domů, — nechci zde již déle býti."

Samotář přikročil též k tomuto stolu a s dovolením zaujal místo po boku Boženčině, právě k ní, aby si ze slov opilého člověka ničeho nedělala, že jeho řeči nemají ceny.

"Půjdeme domů s tatínkem," — děla Boženka. "Připadám si zde jako cizí, jako bych se byla ocitla kdesi daleko od domova; všichni na mne hledí, jako by mne neznali, nevím, co je toho příčinou."

V té chvíli spustil Karel divoký křik, volaje:

"Přede mnou utiká, — přede mnou? — jsem ji špatným, když s ní mluví ten zpaněšlý floutek, — který ji chce jen oklamat?! — Počkej, ty děvče, já ti povím, co jsi ty a co jsem já!"

Tu přistoupil ke Karlovi jeho otec, chopil jej za rameno a mocně jím zatřásl, až syn zakolísal, — a pravil k němu:

"Nyní půjdeš ihned domů, sice ti tu napraskám!"

Všichni přítomní propukli nyní

v hlasitý smích, což Karla hrozně podráždilo, vytrhl se otci a kolísal se do vedlejšího pokoje, stále něco pokřikuje. Hudba počala hráti a tu Boženka pokynula otci, tento se hned zdvihl a měl se k odchodu.

"Doprovodím vás, Boženko!" přihlásil se Samotář.

"Ne, nechod'te s námi, nechci, abyste mne provázel, ušetřte mne pomluv, vždyť jste slyšel, co zde Karel pokřikuje!" odvětila dívka a rychle vyšla z hospody, následována otcem.

"Nepůjdem cestou," — pravila Boženka k otci. — "Půjdeme po mezích, aby nás nemohl nikdo sledovati."

Mínila Samotáře, nepřála si, aby šel za ní. Převozník pochopil, proč nechce dcera jíti cestou, zaměřil tedy hned přímo k uzounké uličce mezi domy, vedoucí do polí, a tam po mezích mezi polmi blížili se k domovu.

Samotář hleděl za odcházejícími, jsa, v duši nevýslovně rozladěn, zlobil se na Sokolíka, který mu pokazil dnešní zábavu, a zlobilo ho také, že jej Boženka tak bezohledně odmítla.

"A přece půjdu s ní!" zvolal v duchu a vyšel chvatně z hospody.

Jeho odchod nezůstal nepovšimnut, dívky a též přítelkyně dávaly na něho bedlivý pozor a vidouce jej nyní odcházeti, pošťuchovaly se a šeptaly jedna druhé:

"Již jde za ní, nyní půjde s ní až k nim."

Klofarka zavolala svou dceru a pravila k ní:

"Roso, jdi za statkářem a dávej pozor, kde se s Božkou sejde!"

Rosa zatáhla zase jinou dívku a obě vyběhly z hospody.

"Dozvíme se hned, kde se ti dva sejdou," pravila Klofarka ku svému přítelkyním. "Moje Rosa jest chytré děvče, ta to vypátrá určitě."

Mezi tím Karel Sokolík nadával Božence a Samotáři, až to bylo nepříjemné poslouchati. Asi po půl hodině vrátily se obě dívky. Klofarkova Rosa přistoupila k matce a pravila:

"Statkář již nedoběhl, převozník s Boženkou byli již pryč."

"To není možné!" zvolala Klofarka. "Vždyť šel hned za nimi, to jsi se zmýlila, nedávala jsi pozor."

"Ne, nezmýlila jsem se," bránila se Rosa. "Když jsme vyšly z hospody, viděly jsme statkáře před sebou, šly jsme za ním — on chvátal tak, že jsme musily běžet a když došel na rozcestí, zůstal stát a hleděl směrem k řece. Přikřčily jsme se k zemi, aby nás nezpозoroval, a hleděly jsme na něho, stál dlouho, jako by se nemohl rozhodnouti, myslím, že chtěl jít tam dolů k řece, ale konečně se pustil k domovu."

"Tak se s ní nesešel," ušklíbala se Klofarová. "Ale to není možné, aby byli převozníkoví tak rychle utekli, nemohu tomu ani uvěřiti."

"Možno, že se pustili polmi po mezích," poznamenala Hájková.

"Ano, tak je to, nechtěla se se statkářem sejít, ona přece myslí na Sokolického Karla, — proto před statkářem utekla."

"Ano, ano, tak to jest," — přisvědčovaly klepný, bez ohledu na to, že před nimi stála dcera Sokolíkova, Vlasta, sestra Karlova. Lásková upozornila přítelkyně na Vlastu, Klofarová však pokrčila rameny a pravila dosti hlasitě:

"Co na tom, v pytlí to nezůstane, dnes to viděl každý, jak se Karel vztekal, když ji viděl mluvit se statkářem."

Ostatní vesničtí hoši se horšili na Karla, že svým chováním Boženku donutil k odchodu, — bylo jich v Libánkách více, kteří ji měli rádi, ač žádný nemohl říci, že on jest jí milejším než druzí; Boženka promluvila s každým, ale se žádným nezapřádala důvěrností.

Později přišel Karel zase do taneční síně a pátral po Božence; — nespátřiv jí, obrátil se k jednomu hochovi a tázal se jej, kde jest Boženka, že ji zde nevidí?

Tázaný pokrčil rameny a pravil rozmrzele:

"Ta odešla, zapudil jsi ji svým neslušným jednáním."

"A ten Samotář šel s ní, že ano?" vybuchl Karel nanovo. "Takového se chytá, který si ji nevezme, nemyslí jsem, že je tak

hloupá, to mne překvapuje!"

Divky se smály, pošťuchující se a kmotry se zdvihaly na soudné lavici, natahovaly krky, aby lépe na Karla viděly. Tu však překročil ke Karlovi zase jeho otec a vyzval jej přísně, aby šel hned domů, aby nedělal v hospodě ostudu!

"Ne, já domů nepůjdu, čekejte mne až zítra večer!" — odpovídal Karel. "Jsem dnes v takové náladě, že bych se rval s celým světem."

"Tedy nepůjdeš?!" rozkřikl se Sokolík, kráčeje za ustupujícím Karlem.

"Ne, já domů nejdu, já se musím vybouřit!"

"Však ty půjdeš, kluku nezdárná!" zasyčel Sokolík, a obrátiv se k divkám, kde stála též Vlasta, zvolal hlasitě:

"Vlasto, jdi pro maminku, ale hned!"

Karel sebou prudce trhl a zvolal se znatelnou úzkostí:

"Pro maminku — a k čemu to? — Jen ať jest maminka doma, já ji zde nepotřebuji, až budu chtít jít domů, trefím i bez maminky — a konečně ani s maminkou nepůjdu!" —

Otec již neodpovídal, usedl zase ke stolu, nevšiml si dále, co Karel blábolí, věděl, že zakrátko se dostaví jeho drahá polovice a s Karlem zatočí tak dokonale, že zkrotne jako jehňátko.

Vlasta uposlechla otce a chvátala domů pro matku; zastala ji právě, když se hotovila ulehnouti na lože.

"Děvče, ty jsi již zde?" podivila se matka. "Proč již přicházíš a kde je tatínek s Karlem, proč ti také nejdu domů?"

"Tatínek mne posílá pro vás, maminko, Karel tam provádí sprostoty!" vydechla Vlasta ze sebe. "Považte si, Karel se chytá té převozníkové a dnes tam byl také statkář, mluvil s ní, a to Karla tak dopálilo, že si počínal jako šílený. Tatínek ho zakřikl a převozníkovi mezi tím odešli domů a nyní počal Karel zase provádět komedii nanovo, tatínek ho vyzval, aby šel domů, on ale pravil, že půjde domů až zítra večer a tu mne tatínek

poslal pro vás!"

"Prokletý kluk!" zabouřila Sokolíková. "Tak on zase již počíná sháněti nevěsty? — Ale počkej, kluku, já ti dám převozníkovu, — ty budeš na to pamatovat ještě po letech! — Počkej na mne, Vlasto, půjdu s tebou!"

Nyní se počala Sokolíková rychle oblékat a zakrátko byla hotova — ale ještě něco potřebovala, odběhla do kuchyně a brzy se vrátila s dlouhou měchačkou v ruce a vyzvala dceru, aby šla.

Obě ženy vyšly z domu, Sokolíková zamkla venkovní dveře a klíč vzala k sobě, stále si pobručujíc něco nesrozumitelného.

Když přišly do hospody, ptala se nejbližší stojícího hochy, — kde jest Karel.

"Vždyť ho slyšíte, jak bouří tam v pokojíku," odvětil tázaný.

Sokolíková zaměřila nyní k pokojíku a všichni přítomní za ní, aby viděli, co bude následovati. — Když vkročila Sokolíková do pokojíka, slyšela Karla právě křičícího:

"Taková žába ze stráně mnou pohrdá? — Mnou, — synem ze statku — a co ona jest proti mně — ta žába?!"

"Karle!" rozkřikla se Sokolíková téměř pronikavě.

Oslovený se ulekaně ohlédl a spatřiv matku, ustoupil a jekal: "Maminko, proč sem chodíte, — vždyť já trefím sám domů."

"Co jsi zde mluvil o žábě ze stráně? Mluv rychle!" křičela Sokolíková, držíc ruku s měchačkou za zády. "Já ti dám žabu ze stráně, počkej, ty kluku hloupá!"

V témž okamžiku přiskočila ke Karlovi a začala jej měchačkou plácati přímo přes obličej, — což vzbudilo u přítomných velikou veselost, někteří se jali tleskat i jiní výskati, to však Sokolíkovou nezarážilo, plácala měchačkou tak vydatně, až se to rozléhalo, křičíc při tom pronikavě:

"Domů, kluku nezdárná, a hned domů!"

Karel si zakrýval obličej rukama a ustupoval před matkou, až se dostal ku dveřím, vedoucím do taneční síně. Prorazil rychle stojícími zvědavci a několika skoky ocitl

se u dveří a vyběhl ven. Sokolíková se hnala za ním s měchačkou v ruce, těžce oddychujíc. Karel uhněl přímo k domovu; chtěl být dříve doma než matka, ale jaké bylo jeho leknutí, když shledal, že jest zamčeno. Co nyní? Chtěl vylézt na kůlnu a přespat tam na seně, ale již tu byla matka s tou nešťastnou měchačkou v ruce!

"Půjdeš sem!" zakřikla na Karla a tento se poslušně přibližoval.

"Sem pojď! My nejsme spolu ještě u konce, rychle sem!"

Karel se loudavě přibližoval a pravil: — "Tedy otevřete, nebudu státi přece na prahu; byl bych si již odemkl, ale nemám klíče."

Sokolíková byla připravena k nové ráně, ale rozmyslila se, podala Karlovi klíč s vyzváním, aby odemkl a když se tak stalo, velenela:

"A nyní do světnice a rychle!"

Karel neodpovídal, vstoupil do světnice a zůstal uprostřed státi. Matka stanula blízko dveří a hledíc zlostně na Karla, zvolala:

"Tak ty se chytáš té převozníkové, ty darebáku? Ty nevíš, jaké máš povinnosti, ty nevíš, co jsem ti již mnohokrát řekla, jakou si musíš vyhledati nevěstu? — Tedy převozníkovu nám chceš přivdati do statku, a to se domníváš, že my budem s tím souhlasit? A tam, v hospodě, vyvádíš tak, že musilo být pro mne posláno; ale počkej, dnes ti to osladím!"

Nyní skočila prudce ke Karlovi a zasadila mu rychle za sebou několik ran do hlavy. Karel uskočil a než jej mohla matka zadržeti, vyrazil ze dveří a hnál se rovnou do podkroví, kde měl malou světničku, v níž přespával.

Sokolíková se hnala za ním po schodech vzhůru a jsouc celá udýchaná, stanula u dveří Karlovy komůrky; oddechnuvši si trochu, chtěla otevřít, ale tu shledala, že jsou dveře zamčeny. Zatloukla měchačkou na dveře, volajíc:

"Otevři, kluku, sice dveře vyrazím!"

Uvnitř bylo však ticho, Karel se ani neozval. Sokolíková vyzývala znovu Karla, aby otevřel, — načež tento odpověděl, že již leží a vstávati že nebude.

"Otevři, chci ti ještě něco říci!" volala matka.

"Jsem ospalý, nepamatoval bych si, co mi budete povídati, napište to na stůl křídou, ráno si to přečtu!" odpověděl Karel s patrným výsměchem, — což matku hrozně rozhněvalo.

"Ty si budeš tropiti ze mne úsměšky, ty lumpe? Počkej, to se ti nevyplatí, ráno půjdeš, netrpím tě dále v domě, ty bys mne utrápil, ukradneš mi polovinu života, to máš na svědomí. Mluv nyní, co ti to napadlo, že jsi se počal chytati té převozníkové, je to děvče pro tebe, ty darebáku? — Mluv, proč se jí chytáš?"

"Ale já již nevím, co mluvíte, maminko, já již spím," odpovídal Karel, načež si zhluboka povzdychl. —

Sokolíková ještě chvíli za dveřmi láteřila a pak odešla.

Když Karel z hospody utekl, — zavládlo tam všeobecné veselí. — Smáli se mladí i starí a mnohý otec si pomyslí, takovou ráznou matku že by měli mít i jeho vzdorovitý a neposlušný synek. Největší radost měla z toho Baruška Tuláková, že byl Karel takto potrestán, přála mu toho ze srdce.

III.

Druhého dne časně ráno, ještě dříve než pohůnci vyhnali voly na pastvu, přihnala se Klofarová k starostovi a sotva pozdravila, již spustila:

"Pane starosto, nemějte mi za zlé, musím si zase vám postěžovati; považte, ten váš kluk uličnická včera veřejně nadával mému muži a mé dceři a to já nemohu přece klidně snést, žádám, aby byl přísně potrestán!"

"Ale, ale, snad to není ani pravda, milá Klofarová!" mírnil starosta rozhněvanou ženu.

"Co? — To že není pravda? — Jak by to nebyla pravda, když jsem ho sama slyšela! Je to kluk uličnická, zasluhuje každého dne výprask! Vy, pane starosto, jste na takového lumpa příliš slabým, já bych ho měla dostat pod ruku, já bych ho naučila, jak se má vůči řádným a počestným lidem chovati. Je to nějaký způsob, když

nadává lidem na veřejném místě a dělá tak ostudu hlavně vám, pane starosto, a vaši počestné rodině? Cizí lidé se nad tím pozastavovali a ptali se, či je to kluk a když slyšeli, že byl vychován u pana starosty, spínali zděšením ruce. Jeden vážený muž pravil, to že by nebyl nikdy řekl, že starosta obce vychovává takto budoucí generaci. Z toho vidíte, pane starosto, jakou ostudu vám ten kluk dělá; vaše osoba bude následkem toho velice ponížena, ač vy jste vzorný a dokonalý muž, jakých zde v Libánkách více ani nemáme. Ale to vše zavinil ten váš kluk, protože není náležitě trestán."

"Nuže, zavolám ho sem," pravil starosta. "Vás jsem již vypočetl, nyní musím slyšeti také obviněného. Evičko, jdi pro Ferdu!" dodal, obraceje se k dceři, opodál stojící.

Asi osmnáctiletá, hezká dívka se lehce usmála a vyšla ze světnice, vyhledala Ferdu ve stáji a pravila k němu:

"Ferdo, pojď k soudu, jsi zase již obžalován, co jsi provedl?"

"Klofarka, že ano?" tázal se Ferda a dále pravil: "Čekal jsem ji, včera jsem ji hrozně dopálil."

"Co jsi zase provedl?" tázala se dívka, hledíc usměvavě na hochu. "Ona tam vytýká tatínkovi, že prý tě netrestá."

Ferda se jal nyní vypravovati vše dle pravdy. Dopoledne slyšel Klofarku, jak zlehčovala Boženku od řeky a svou Rosu chválila a on ji řekl, že jest Rosa šmatlavá. Evička se vesele rozesmála a pak se tázala, proč nadával jejímu muži. I nyní Ferda pověděl pravdu, což Evičku uvedlo do veselé nálady a vyzvala obžalovaného hochu, aby šel s ní k soudu.

Hoch uposlechl, dříve se ale ptal, kde Klofarka stojí. Uslyšev, že blízko dveří, pravil:

"Evičko, — vy půjdete přede mnou, zůstanete před Klofarkou státi a já mimo vás proběhnu, aby mne nemohla zadržeti, ona by mi pocuchala moji ofinu, jako již včera učinila."

Dívka slíbila dle jeho návodu se zachovati, vstoupila první do světnice, zůstala státi u dveří pro-

ti Klofarce a pravila k ní:

"Nuže, milá Klofarová, již toho vinníka přivádím!"

V té chvíli vklouzl Ferda do světnice. Klofarka, spatřivši jej, neměla času Evičce odpovědět, — rozběhla se na Ferdu, volajíc:

"A ty kluku všivá, bohaprázdná — nyní tě tu mám!"

Ferda uskočil za starostu, stojícího uprostřed světnice, a zubil se na rozlícenou ženu, obskakuje starostu, aby jej Klofarka nemohla chytnout. Evička se postavila nyní také po boku otci, aby měl Ferda více krytu, což však zlou ženu velmi pohněvalo.

"Vy klukovi všichni nadržujete, chráníte ho, abych jej nemohla chytnout, to jest pěkný pořádek!" zvolala Klofarka plna hněvu. "Uděláte z něho bídného lotrasa."

"Dost již!" rozkřikl se starosta tak mocně, že se i Klofarka lekla a vyděšeně se na starostu zahleděla. "Nevolal jsem hochu, abyste jej zde týrala, chci slyšet od něho, co je na tom pravdy, z čeho jej viníte!"

"Všecko jest pravda, kluk jest uličník, zasluhuje pořádný výprask, aby se polepšil!" — křičela Klofarová.

"Ticho nyní!" zakřikl ji starosta. "Tam se postavte, kde jste stála dříve, a ty, Ferdo, se postav ku stolu, abych na vás oba dobře viděl! A vy, Klofarová, nevyrušujte mne v řeči, jinak bych vás musil napomenouti, že se nalézáte v úřadovně, rozumíte?"

Klofarka ustupovala váhavě zase ku dveřím, vrhajíce na Ferdu zničující pohledy.

"Ferdo, Klofarová na tebe žaluje, že prý jsi jí včera nadával," oslovil starosta hochu. "Přiznej se, zdali jsi ji nadával?"

"To není pravda, — nenadával jsem jí," hájil se Ferda.

"Mně nenadával, ale moji dceři a mému mužovi!" zvolala Klofarka.

"Není pravda, nikomu jsem nenadával, Klofarka lže! Řekl jsem jenom —"

"Mlč, ty uličníku!" rozkřikla se Klofarová a učinila pohyb, jako by se chtěla na hochu vrhnouti, starosta ji však ukázal rukou, aby

stála a otočiv se k Ferdovi, vyzval jej, aby vypravoval, jak to bylo.

"Klofarová stála se sousedkami mezi krámy a pomlouvala —"

"Zarazíš, kluku!" rozkřikla se zase Klofarová. "Nikoho jsem nepomlouvala, — jak jest Bůh nade mnou, pane starosto, já nepomlouvám; to jest uličník, tenhle kluk, zasluhuje výprask!" Poslední její slova zanikla ve vzlykotu.

"Vypravuj!" velel starosta Ferdovi, "takhle bychom nepřišli ku konci."

"Klofarová pomlouvala Boženku převosníkovu, že prý na ní nic není, a bylo toho více, a tu pravila, že její Rosa jest lepší než Boženka, tě že nemůže nikdo nic vytknouti, a já jsem vykřikl, že jest Rosa šmatlavá! — Klofarka se za mnou rozběhla, musil jsem utéci."

"Je to tak pravda, Klofarová?" tázal se starosta plačící ženy.

"Posmíval se moji Rose a ta, chudinka, ještě před nikým ani vody nezkalila a takový ničemný kluk se jí tu posmívá," vzlykala Klofarová a dodala: "Pán Bůh tě musí za to trestat, ničemo ničemný! Ani mého muže jsi nenechal s pokojem: ale počkej, ten ti nadrbe, až tě dostane, vyjde si za tebou na pole, těš se!"

"Proč jsi nenechal Klofara na pokoji?" tázal se starosta přísně.

"Klofarovi jsem ničeho neudělal," hájil se Ferda. "Ona se vysmívala panu statkáři, že je to taková dlouhá tyčka a že se jí nelíbí; tu jsem řekl, že její muž jest zase camprdliček a Rosa že jest již tak veliká, až dosáhá malému prasátku pod kolínka. Ale tu jsem musil již utíkat. — Ona zavolala Kovářovic Jirku a dala mu korunu, aby mne zadržel; Jirka to učinil a tu ona přiběhla a počala mne rvát za vlasy."

"Ten kluk mizerný Kovářů, jen když dostal korunu a tohoto hned zase pustil, aby mohl utéci, jste oba darebáci, oba zaslužíte kriminál!" křičela Klofarka a obrátivši se k starostovi, volala: "Potrestejte ho, pane starosto, a důkladně, aby nám nedělal ostudu, vy ho máte v moci, a je to vaší povinností jej trestati!"

"Dobře, matko, vše dle zasloužení," řekl starosta. — "Nyní mi však řeknete, proč jste pomlouvala to děvče převosníkovu, které vám jistě ještě nikdy neublížilo, je to hodná dívka."

"To není pravda, nepomlouvala jsem jí, řekla jsem jenom, že si o sobě myslí a že také nic není," omlouvala se žena.

"Dobře, vy jste řekla něco, co jste říkati neměla, a za to se vám dostalo hned odvety," mluvil starosta. "Vám to nebylo milé, když se Ferda vyslovil o vaší dceři nepěkně, tu si pomyslete, že ani vy nemáte nepěkně mluvit o jiných. V tomto jste vyrovnání s Ferdou."

Dále jste se posmívala panu statkáři, proč? Co vám na tom záleží, je-li on dlouhý jako tyčka; vy mu na šaty nekupujete a konečně vám se ani libit nemusí, jste provdána. Vy jste se vyjádřila, že jest pan statkář dlouhý jako tyčka a kluk vás upozornil hned, jaký jest váš muž; jste vyrovnání. — Nyní ale ty, Ferdo, dostaneš také svůj díl. Proč jsi se vyslovil o Rose tak nepěkně, každý musí býti takovým, jakým jest; za trest nedostaneš dnes celý den ničeho k jídlu, abys byl po druhé moudřejším. A nyní jděte oba, nemám času klevetami se zdržovati."

Ferda prolétl prudce mimo Klofarku, aby ho nemohla zadržeti, a šel do stáje; za chvíli přišla za ním Evička a podala mu chléb s máslem a zašeptla:

"Neboj se, ono to nebude tak zlé, hladem nebudeš!"

Klofarka chtěla ještě něso říci, ale starosta jí ukázal velitelsky na dveře, takže musila jíti. Spokojena nebyla, ona chtěla, aby byl Ferda před ní spráskán a když se tak nestalo, byla velmi rozladěna. — Když přišla na náves, — spatřila před svou chalupou houf lidí, stojících a hledících na chalupu, z níž se valily proudy dýmu okny i otevřenými dveřmi. — Někteří se smáli a jiní obcházelí, potřásající hlavami. Tam vpředu stála Rosa, dcera Klofarova, a hleděla bezradně na mračno dýmu okny se valící. Klofarová hrůzou až oněměla, myslila, že jejich domek hoří. Náhle se ji však vrátila řeč a tu se

jala křičeti:

"Pro rány Boží, co se to děje? U nás hoří, hoří! Hoří! Hoříiiii!"

Rosa uslyševši matku, běžela k ní, aby ji utišila. Jirka Kovářů byl také přítomen, obrátil se na Klofarku a zvolal:

"Držte hubu, Klofarko, u vás vůbec nehoří, nechce tam hořeti."

"Proč se tedy valí tolik dýmu ze světnice?" zvolala Klofarka.

"Právě proto, že u vás hořeti nechce," ušklíbl se Jirka.

Rosa se jala matce vykládati, jak zatápěla do plotny, ale dým nejde do komínu, naopak všechen se valí do světnice — musila otevřít okna a dveře, aby dým vyšel a sama musila jít také ven.

"Ale co to je?" křičela Klofarka. "Tohle se mi ještě nikdy nestalo! A kde jest můj muž, — kde zase vězí ten ničema ničemná?"

"Co chceš?" ozval se z houfu mužů hlas a malá postavička Klofarova se vyklubala a blížila se k ženě.

"Proč tu zevluješ, chop se něčeho, vždyť takhle to býti nemůže!" spustila Klofarová na muže. "To mám trápení, sama všude býti nemohu a beze mne se nic neprovede — já ho musím hájiti, zastávati ho i u úřadů, ale on k ničemu není, nedovede ani kamna proměsti, — všechno čeká na mne. O, kdybych byla doma, tohle by nebylo!"

"Ale mlč, stará! Copak mohu v tom dýmu tam býti a kamna čistit?" hájil se Klofar. "Až dým výjde, prometu kamna a bude dobře, beztak jiného tomu neschází."

"Tos mohl udělati dříve, než děvče zatopilo, nemusil býti zde takový shon lidí, rozumíš? Nejsi k ničemu, mám tě jenom k tomu, abych se o tebe starala a ty mne trápil. Oh, jak jsem nešťastná, — měla jsem tolik nápadníků a jaci to byli lidé, mohla jsem dělati velkou paní, mohla jsem se voziti v kočáře a choditi v hedvábí, všemi jsem pohrdla pro tohoto ničemu, který neumí ani kamna vyčistit. — O, proč právě já musím býti tak nešťastnou, kam jsem jenom dala oči; neviděla jsem, že je to takový cvergl, již i pasáci mu nadávají campdliků; ale na tom není ještě dost, to naše nevinné

dítě musí trpěti výsměch vinou svého otce. O, já to nepřežiju, já musím umřít, tohle mne připraví do hrobu a moji smrt bude míti na svědomí on, ano on jediný, protože je to takový cvergl. Nikdo si ho neváží, každý jím pohrdá a já to musím slyšet, musím se o něho brát, a takový kluk není ani za to potrestán, když mně, mému muži a dceři nadává. Oh, to je svět nyní, kdyby vstali staří z hrobů, ti by se nad tím pozastavili."

Nyní propukla Klofarová v pláč — usedla blízko chalupy na kamen a usedavě plakala, nevšímajíc si toho, jakou veselost svou řecí v zástupu vyvolala; lidé se vsele smáli a ona plakala. Klofar nevyčkal konce ženiny přednášky, vyhledal kartáč, jímž kamna a roury vymetali a nedbaje dýmu, jal se kamna čistiti. Lidé se počali rozházeti, ale někteří čekali, jak to bude, až budou kamna vyčištěna. —

Konečně byl Klofar se svou prací hotov a slavnostně prohlásil, že může býti nyní zatopeno, dokládaje, že tam ani příliš mnoho sazí nebylo. Klofarová se zdvihla, šla do světnice, prohlédla kamna a jala se do nich zatápěti. Připravila si vich ze slámy, polila petrolejem, vstrčila do kamen a zapálila.

Sláma politá petrolejem okamžitě se vznála, ale dým se valil zpět do světnice jako dříve. Klofarová vztekem zaječela, vylétla z chalupy a lomíc rukama, křičela, až se to rozléhalo:

"Zde to vidíte, že je to ničema, ani kamna vyčistit nedovede! Co si počnu? — Půjdu od něho, kam mne oči ponesou, s ním žiti nemohu!"

Nyní se všichni divili, co to jest? Klofar vykládal kolem stojícím, — jak vše důkladně promětl a že neví, co by to mohlo býti?

Opodál stál Jirka Kovářů a vsele se smál, čemuž se ovšem nikdo nedivil, poněvadž se Jirka vždy smál, když měl někdo nějakou nehodu. Přecházel od skupiny ke skupině a vykládal, že se zde něco děje, co není samo sebou. — Zašel mezi přítelkyně nešťastné Klofarky a pravil tak hlasitě, aby to i Klofarová slyšela:

"Zde je důkaz, že se Klofarová svou hubou prohřešila, ona jest moc zlá a Pán Bůh ji trestá! Proč se to nikomu jinému nestane, proč právě v Klofarově chalupě Boží oheň takto vyvádí?"

"I ty kluku ničemná, na mne budeš svolávati Boží tresty?! Ohlédni se k vám, jaký tam máte pořádek, zvláště když přijde tvůj táta domů opilý. A mne Pán Bůh trestá? — zo co?! Jsem poctivá žena, nikomu ani stébka přes cestu nepoložím, nikomu ani slovem neublížím. Nestydíš se něco takového mi říci, ty umouněný pankharťel!" —

"Včera jste se posmívala Božence převozníkové a také panu statkáři; vidíte, zde máte již trest Boží za to!" křičel Jirka, aby ho rozrušená žena slyšela. Klofarová křičela, nadávala Jirkovi, ale on už ji neposlouchal, ustoupil do pozadí a potměšile se usmíval.

Tu přicházel po silnici kominík a zastavil se také u skupiny lidí, tázaje se, co se tu děje?

"Kouří se jím," — odpovídala Hájková. "Všechen dým se valí do světnice, komínem nejde žádný." —

Kominík se dále nevyptával, šel do chalupy, pohlédl do kamen a pak šel do kuchyně a vlezl do komína. Všecko čekalo s napětím, s jakou zprávou kominík přijde. — Někteří hleděli na komín, vypínající se nad střechu a jiní šli k oknům a nahlíželi dovnitř.

Netrvalo dlouho a z komínu nad střechou vylézalo něco jako balvan, brzy se objevila hlava kominíkova, ruce jeho držely něco, balvanu podobného nad hlavou; ušklebuje se, hodil balvan na střechu a ten se kutálel dolů a padl na zem takřka bez hluku.

Na okamžik zavládlo kolem hluboké ticho, pak ale se rozhlabolil veselý smích. Klofarová stála jako ztrnulá, náhle se však vrhla k té hroudě, již kominík z komínu vyhodil, kopl do ní a tu bylo viděti, že je to balík různých hadrů, sestávajících ze starých pytlů, dohromady svázaných, jimiž byl komín ucpán, což mělo za následek, že nemohl dým komínem odcházet.

Lidé se smáli a Klofarka křičela pronikavě, až všechen hluk překřičela: "Tohle mi udělal ten kluk starostův, ten prokletý Ferda, ten lump, ten šibeník, ten otrok, ten zločinec, na něhož si již kat plete provaz! Nikdo jiný než on a — kde je ten kovářů umouněnec? — Ten byl jistě s ním také!"

Tu však postoupil Jirka do popředí a zvolal:

"Klofarová, nyní jdu k četníkům a udám vás za toto nařknutí, všichni ti, kteří zde stojí, mi to dosvědčí a budete zavřeni!"

"Já, já, já to jistě nevím, ale ten Ferda to byl," koktala Klofarka.

"Co je mně do Ferdy, s takovým uličníkem já nechodím!" — prohlášoval Jirka slavnostně. "Po druhé si dejte pozor na hubu, jinak přijde pro vás četník a odvede vás."

Mezitím komíník vylezl z komína a usmívaje se, pravil, že to bude nyní v plotně hořeti.

"Zde to vidíš, ty stará, — že jsem neměl na tom žádně viny," pravil Klofar k ženě.

"Ty že jsi neměl viny?" rozkřikla se Klofarka. "Jsi muž, měl jsi vědět, co tomu schází. mohl jsi tam vylézt a hadry z komína vyhodit, ale že jsi ničema, ničemu nerozumíš a nic neumíš. Kdybys byl řádný muž, postaral by ses o to, aby byl za to ten kluk potrestán, ale takový muž, jakým ty jsi, není hoden ani toho, aby žena s ním žila."

Rosa vešla mezi tím do chalupy a zatopila do kamen. Oh, jak oheň nyní vesele popraskával a ani pramének dýmu do světnice nevnikal, valil se všechen komínem do prostoru. —

Lidé se počali rozcházeti, smějice se této příhodě, všichni byli toho názoru, že hlavním činitelem byl Ferda, ale Klofarové toho přáli, neboť již každý poznal její zlou hubu, vlastně ostrost jejího jazyka; nebylo v Libánkách člověka, který by již nebyl od ní se všech stran posouzen a pomluven.

O poledni přišel Jirka Kovářů k starostovům a dlouho si s Ferdou něco šeptali a se smáli. Evička je pozorovala a později k nim přikročila a tážala se, jak to s tím

Klofarovým komínem provedli?

Oba hoši pohlédli udiveně na Evičku a zase na sebe, načež propukli v smích a Ferda pravil:

"Vám, Evičko, to povíme, protože vy nás neprozradíte, jinému se nepřiznáme. Včera večer jsme sháněli hadry a když bylo v hospodě nejveseleji, vylezli jsme po žebříku na Klofarů štít a já jsem šel po hřebeni střechy ke komínu a ucpal jsem jej těmi hadry."

"Ferdo, ty jsi opravdový uličník," hněvala se Evička. "Za to bys zasloužil výprask! Po druhé at' již nic takového neprovádíš!"

"Já již budu hodný," slíboval Ferda a Jirka dodal:

"Po druhé vám, Evičko, již nic nepovíme, když se s námi vadíte."

"Jirko, kdo by vám to mohl pochváliti?" zvolala Evička.

"Však to zlě Klofarce neškodí, hodné a hodnému nic takovému neprovedem," odpovídal Jirka. — "Až vy budete zlá, také vám něco provedem, abyste se musila zlobit." —

"Vidíš, Jirko, jaký jsi darebák!" zvolala Evička. "Tam jsi vyhrožoval Klofarové četníkem, když řekla, že jsi byl při tom a zde se přiznáváš; sama jsem tomu nevěřila, že jsi takový, ale nyní vidím, že jsi jako náš Ferda, samé darebáctví a lidi jen zlobíte."

"Evičko, neprozrazujte nás!" — volal Ferda za odcházející dívkou. Tato se jenom usmála a šla dále.

"Ferdo, což jestli nás Evička prozradí?" tážal se Jirka, jsa nyní znepokojen; věděl, že by doma dostal výprask.

"Neboj se, Evička mne má ráda, na mne ničeho nepoví, vždy mne ještě omlouvá," těšil Ferda Jirku.

"Ale víš co, Ferdo, té Klofarce ještě dnes něco provedem," zašeptl Jirka. "Mám na ni zlost, proč tam vykřikovala, že můj táta chodí domů opilý a že prý jest u nás potom Boží dopuštění."

"A co bychom ji mohli udělati?" ptal se Ferda, jsa hned ochoten něco zase-provésti. Jirka se k němu naklonil a šeptem něco k němu mluvil, načež polohlasně dodal:

"Ty spíš ve stáji, přijdu tě za-

volat, až bude na návsi prázdná."

Ferda pokynul hlavou na souhlas a rozešli se.

Příhoda s Klofarovým komínem roznesla se rázem po celé vsi. — všude si lidé vyprávěli o Klofarové, jak svému muži vymluvila a když komíník balík hadrů v komínu vyhodil, hned že usoudila, kdo ji to provedl. Přítelkyně se sešly ještě toho dopoledne u Klofarů, litovaly milou jejich sousedku, — vadily se na Ferdu a všechny souhlasily, že by měl býti přísně potrestán, v duchu toho však Klofarové přály, že se ji stala taková nehoda, neboť všechny od ní již zakusily sílu jejího jazyka.

Také do statku Samotářova se donesla zpráva o Klofarovu komínu a že Jirka Kovářů Klofarce řekl, že ji Pán Bůh trestá za její pomluvy a jak se Klofarka rozhněvala. Jenik se smál, ale neřikal ničeho, věděl, že by ještě dnes ta zlá žena zvěděla, co řekl.

Když nastal toho dne večer, — bylo na návsi prázdná, hoši, kteří se každého večera na návsi scházeli, byli tentokráte po muzice a tudíž nevyspali; zůstal každý raději doma a hleděl, aby přišel co nejdříve na lože. Avšak po desáté hodině přece někdo šel po návsi; byl to kovářů Jirka. Prošel celou náves několikrát, avšak velmi opatrně, aby její nikdo nespatriil. — Noc byla sice tmavá, ale on si myslil, že opatrnosti nezbývá. — Když slyšel ponocného troubit, ustoupil ze silnice a nechal ho přejít a šel v malé vzdálenosti za ním. Když viděl, že šel ponocný domů, zaměřil ke statku Silovu, čili starostovu, neboť se jmenoval starosta Sila. Jirka obešel stavení zvenčí a když přišel k oknům, vedoucím do stáje, zaklepal. Hned na to se ozval ve stáji Ferda, tážal se, kdo to jest? Jirka se prohlásil a vyzval Ferdu, aby již šel.

Nyní se odebral Jirka k zadním vratům, vedoucím do dvora Silova, a tam čekal na Ferdu. Čekati dlouho nemusil, brzy se otevřela ve vratech dvířka a Ferda jimi vyšel.

"To jest čekání," zabručel Jirka. "Pojď rychle, abychom nebyli vyrušení ponocným, až bude trou-

biti jedenáct."

Nyní šli mlčky na náves a přímo ke Klofarově chalupě: — jejíž dvorek byl ohrazen jenom plotem, v němž byla dvířka. Zde se oba hoši rozešli, Ferda šel na druhou stranu chalupy a krče se ku zdi, počal štěkati jako pes. Za chvíli počal štěkati také Jirka; s počátku volně, ale později tak, jako by se někdo cizí přibližoval a Ferda se vlékl pod okny chalupy za stálého štěkání, takže to vypadalo, jako by dva psi na někoho doráželi.

Tímto štěkotem byli pobouřeni psi v celé vesnici a štěkali o závod. Ještě chvíli oba hoši štěkali, načež počali žalostně výt a vzdalovali se tak, že se zdálo, že byli asi někým bití a zahnáni.

Nyní se vrátili oba hoši opět, otevřeli dvířka v plotě, šli pod okna chalupy a jali se napodobovatí mečení kozy.

Sotva počali mečeti, již se ozvala uvnitř Klofarová křičíc: — "Muži, pro Boha, vstávej, zloději nám kradou kozy! Rychle, rychle, již je vlekou ze chléva. Panenko svatá, lidé dobří, neokrádejte nás! Muži, vezmi sekuru a vyraz tam ven na ně, honem, honem, — než nám kozy ukradnou! O, Bože, již jsou s nimi venku ze dvorka. Zatracený lenochu, ty se nemůžeš pohnouti a kozy jsou již pryč; oh, já nešťastná!"

Nato nastal veliký pláč, plakala Klofarová a plakala Rosa, do toho Klofar křičel, až to bylo po návsi slyšeti:

"Nechte nám naše kozy, nebo vezmu flintu a postřelím vás všechny! — Dejte nám kozy zpět do chléva!"

Hoši vyšli nyní příkrčení ze dvorka a zamečeli již jenom asi dvakrát, jako by byly kozy již daleko, načež se ukryli v protější zahradě, vyčkávající, co bude následovati.

U Klofarů panoval hluk a nářek, Klofarovou bylo slyšeti až na náves; chvíli nadávala mužovi zbabělců, že nešel ven na zloděje, proklínala ho až běda a hned z toho počal naříkat, že jest okradena a o poslední majetek připravena. Tento křik nebral žádného konce, ale ven z chalupy vyjít ne-

odvážil se nikdo, ani Klofar, ani jeho žena.

Tu troubil ponocný jedenáctou tam kdesi na druhém konci vesnice a poznenáhlu se přibližoval. Když přicházel blíže k chalupě Klofarově, slyšel křik, šel blíže a naslouchal, zase šel o několik kroků blíže, až konečně vstoupil do dvorka, šel k oknu, zaklepal a tázal se, co se děje?"

"Kdo jste?" — křičela Klofarka pronikavě.

"Ponocný!" — hlásil se noční strážce.

"Nyní přicházíte, když jsme již okradeni, to jest pěkný pořádek, za co vám platíme, když necháváte řádné občany okrádati? Povedu si na vás stížnost, bude vám ponocenství odejmuto pro vaši nedbalost! Takového ponocného máme, který leží doma a nechá zloděje volně krásti, to jsou zde pěkné pořádky, — fuj, to jest ponocný —"

"Držte hubu, klepno stará!" zakřikl ponocný láteřící ženu. — "Mluvte, co vám kdo ukradl?"

"Kdo? — Vy se ptáte, kdo? — Vy nevíte, kdo krade? — Zloději kradou, abyste o tom věděl, ukradli nám kozy a vy ležíte doma —"

"Držte hubu, povídám!" zakřikl ponocný. "Udělejte světlo a pojdte sem, podíváme se do chléva!"

"O, já tam nepůjdu, ranila by mne mrtvice, až bych spatřila, že jest chlév prázdný," křičela Klofarka.

Rosa udělala světlo a nyní bylo viděti, jak stojí všichni tři uprostřed světnice, celi zdrcení. — Klofar vzal od Rosy svítilnu a šel ku dveřím. Klofarová si přitiskla obě ruce na obličej a křičela:

"Oh, já toho nepřežiji, já padnu a bude po mně! Moje zlaté kozičky jsou pryč, oh, jak jsem nešťastná!" — Rosa stála nedaleko a tiše plakala. Mezi tím vyšel Klofar se svítilnou z chalupy; předně si posvětil na ponocného a pak teprve zaměřil ke kolně, kde měli své chlévy pro kozy a pro prase.

"Kolik jste měli koz?" tázal se ponocný, bera se za Klofarem.

"Čtyři a jaké krásné kozy," — povzdychl Klofar.

"Eh, mlčte, koza není žádná

krásná!" zakřikl ponocný Klofara. "Otevřte chlév, abychom viděli, kolik jest jich pryč."

"Všechny, tot' víte, že všechny," sténal Klofar, blíže se ke chlévu. "Ani nemám kuráže chlév otevřít."

"Otevřte rychle, ať se mohou podívat!" naléhal ponocný.

"Ah, já nemám klíček od zámku, musím jít k ženě, aby mi jej dala," vzdychal Klofar. "Počkejte, přijdu hned!"

Podal svítilnu ponocnému a běžel pro klíček. Sotva vstoupil do světnice, již se jej Klofarka tázala, kolik těch koziček jest pryč a které? Klofar jí vykládal, že ještě neví, že jde pro klíček.

"Ah, jeje, oni chlév zase zamkli, — to jsou tedy všechny kozy pryč!" zabědovala Klofarová.

"Dej mi rychle klíček!" volal Klofar.

Žena mu podávala klíček a pravila: —

"Ty jsi toho vinen, že jsme okradeni, kdybys byl na zloděje vyběhl, nebyli bychom nyní ožebračeni; jdi nyní a již mi sem nechod, nechci tě vidět!"

Klofar vyšel s klíčkem ze světnice a chvěje se na celém těle, jal se chlév otevírat. Jakmile se dvířka otevřela, posvětil si ponocný do chléva — ale Klofar zamhouřil oči — aby neviděl, co se tam ve chlévě nalézá.

"Co vy tu děláte za pekelný rámus, jako byste byli o všechno okradeni a zde máte všechny vaše čtyři kozy ve chlévě!" zvolal ponocný. "Ta vaše žena je s tou její hubou již k nevystání!"

Nyní nahlédl také Klofar do chléva a počítal kozy: — "Jedna, dvě, tři, čtyři." Potřásl hlavou, jako by nevěřil a jal se počítati znovu a zase až do čtyř a pak zabručel: "Je to možné?"

"No snad je to možné, když jste již dvakrát počítal," ušklíbl se ponocný. "Zdálo se vám něco a tu děláte takový hluk."

V té chvíli vyšla také Klofarová s dcerou na dvorek a volala: "Starý, vid', že jsou všechny pryč! Oh, já v té chalupě nebudu, odstěhuji se někam, kde mne nikdo nezná!"

"Však vás poznají brzy!" po-
znamenal ponocný.

Klofarova šla až ke kolně a za-
se se ptala, kolik je těch koziček
pryč, a když jí muž řekl, že jsou
zde všechny, nechtěla tomu věři-
ti, přiskočila rychle ke chlěvu a
nahlédla dovnitř. Nyní se jala dě-
kovati a obrátivši se k ponocné-
mu, pravila, že on jí vlastně ko-
zy zachránil.

"Ano, vy, pane ponocný; zlo-
ději vás asi spatřili a byli nuceni
utéci. O, nebýti vás, byly by nyní
naše kozičky pryč a co my by-
chom si zde počali?"

"Viš, ženo, také já mám na tom
zásluhu," přihlásil se Klofar. —
"Křičel jsem na zloděje, že vezmu
flintu a všechny postřím! Toho se
zalekli a nechali nám naše kozy!"

Ponocný odešel, — Klofarova
chlěv zase uzamkla a obrátivši se
k svému muži, pravila k němu:

"Tak to jest, ty jsi zloděje za-
hnal, nyní vidím, že nejsi tako-
vým zbabělcem, jakým se býti
zdáš!"

"To nejsem, ženo!" vpadl Klo-
far ženě do řeči. "Jsem sice jen v
malé kůži, ale strachu neznám! —
Pane, já jsem býval chlapík, když
jsem byl svoboděn, já jsem se ne-
bál!"

"Věřím ti to táto, poznala jsem
to dnes; ale viš, vyhráno ještě ne-
máme, ponocný odešel a zloději se
mohou vrátit, ty zde musíš zůstat
do rána pod kolnou, abys je za-
hnal, kdyby zase přišli."

"Co, co praviš, já že bych měl
zde zůstat a čekat na zloděje? —
Zbláznila jsi se, ženo, chceš se
mne zbavit, chceš, aby mne tu za-
bili?!" křičel Klofar pln úzkosti, u-
stupuje od ženy.

"Snad bys nešel na lože nyní,
když jsme v takovém nebezpečí?"
spustila žena. "Ty si jdi pohodlně
lehnouti a zloději přijdou a kozy
nám ukradnou, to by tak bylo! —
Co by lidé o tobě řekli? — pli-
vali by po tobě."

"Ale, ženo, měj přece rozum,
neodsuzuj mne k smrti!" zvolal
Klofar prosebně.

"Jak jsem řekla, při tom zůsta-
nel!" rozhodla Klofarová. "Necháš
si zde lucernu a nikdo se sem k
tobě neodváží."

"Ženo, měj rozum!" zvolal Klo-
far. —

"Dost již! Zůstaneš zde a ba-
sta!" rozhodla Klofarová a obrá-
tivši se k dceři, vzala ji za ruku
se slovy: "Pojď, Rosičko, půjdu
se vyspat a táta bude zatím hlí-
dati náš majetek; tak to je dobře,
muž musí bdít nad svou rodinou."

Klofar se chvil na celém těle,
ale odporovati se již neosmělil. —
Žena s dcerou odešly a Klofar zů-
stal pod kolnou samotěn. Rozhlí-
žel se nyní bázlivě po tmavé míst-
nosti; všude, kam pohlédl, zřel
černé předměty a tam v pozadí,
co to bylo? Něco se tam hnulo, —
není tam snad zloděj ukryt a če-
ká jenom na příležitost, aby se na
něho vrhnul? — A tam na druhé
straně v tom nejtemnějším koutě,
tam stojí někdo; ano, tam stojí ten
zloděj.

Klofarovi se počaly zdvihati
vlasy na hlavě, až mu stály jako
ježčí ostny. Tohle již nebylo zde
k vydržení, to bylo k zoufání! —
Nyní si vzpomínal, jak kde zlodě-
ji řádili, tam kdesi zabili hospo-
dáře a hospodyňku a vše vykra-
dli a něco podobného se může stá-
ti i zde. Ta žena nemá rozum, že
ho tu nechala, aby hlídal kozy, —
když mu hrozí takové nebezpečí;
vysadila jej snad úmyslně tomuto
nebezpečí, aby se ho zbavila? —
Má snad již nějakého jiného vy-
hlédnutého a on ji překáží? — Oh,
světe, toho se nenadál, jaká to
matka, když chce připravit dceru
o otce?

Však co to? Tam se zase něco
hnulo, něco tam šramotil!

Klofar byl jediným skokem z
kolny venku, ale kam by měl jíti?
Již chtěl běžeti k oknu a volati na
ženu. Vtom se něco dotklo lehoun-
ce jeho nohy, vykřikl úzkostlivě a
poskočil, při čemž to něco bolest-
ně zakňučelo. Byla to kočka, šlápl
jí při svém poskoku na ocásek, —
což jí přimělo vydati žalostný
hlas. Nyní si nešťastný muž zhlub-
oka oddychl, sehnul se a vzal ko-
čku do rukou; byl to přece živý
tvor — již nebyl tak osamocen ja-
ko až do té chvíle.

Hlídal kočku, ale oči od kolny
odvrátiti nemohl, čekal stále, kdy
se tam zase něco pohne a snad se

vrhnou zloději na něho a usmrtí
jej. Necht' si vezmou všechny čtyři
kozy, jenom aby jeho života uše-
třili, co by mu byly platné kozy,
když on by již nežil?

Tu se rozhodl, že zde státi ne-
bude, půjde někam pryč odtud, —
kde mu nebude hroziti smrt, —
necht' se děje s chalupou cokoli.
Ale kam jíti této noci? Hospody
jsou již zavřeny a kam jinam jíti?
Na ženu volat by neprospělo, je-
ště by mu vynadala a jiného místa
v celé vsi nebylo, kde by se mohl
ukrýti.

V té chvíli vystoupil měsíc z
mraků a jasně osvětloval celé o-
koli; s místa, kde Klofar nyní stál,
bylo viděti přes plot dvorek ohra-
žující, až tam za silnici, do souse-
dovy zahrady. Nyní při světle mē-
síce se náš hrdina poněkud uklid-
nil, již se tak nebál, ale ta kolna,
ta zůstávala stále tmavá, svítilna,
stojící na zemi, osvětlovala jenom
malý kruh a tam dále, tam byla
tma.

Avšak, co to zase bylo? Tam za
silnicí kdesi něco zachrastilo. —
Klofarovi stydla v žilách krev. —
Opravdu, tam se něco pohybovalo
— šramotilo to a již tam přesko-
čili dva chlapi přes plot ze sou-
sedovy zahrady na silnici. Klofar
leknutím padl na zem, ale zraků
od oněch dvou chlapů odvrátiti
nemohl. Nyní spolu něco šeptali,
zajisté se radí, jak tu usmyslenou
krádež provést. Chtěl volati na
ženu, ale nemohl hlásku ze sebe
vypravit. Chlapi se nyní hnuli,
Klofarovi se zdálo, že se blíží k
chalupě, jistě přijdou a usmrtí jej.

Nyní si již umiňoval, že bude
zloděje prositi, aby aspoň jeho ži-
vota ušetřili, řekne jim: — "Páni
zloději, vezměte si všechno, co se
vám hodí, jenom mně neublížujte,
jsem dobrý člověk, nikomu neu-
blížuji —!"

Tu se však domněli zloději hnu-
li, oh, již přijdou! Ale nešli do
dvorka, utíkali rychle po silnici a
brzy zmizeli. Klofarovi napadlo,
že si jdou snad pro pomoc, nyní
zde ale již déle býti nemůže, musí
rychle odtud, anebo raději zavolá
ženu.

Vzchopil se, přiskočil k oknu,
zabušil a křičel:

"Ženo, rychle, pojd' sem, zloději tu již zase byli!"

Klofarka byla hned u okna a plna úzkosti se ptala, kde že jsou zloději?

"Pojd' sem ven, ale honem!" — jekal Klofar.

"Panenko svatá, — já mám jít ven? — Muži, co ti to napadá, já, slabá žena, nemohu se přece se zloději rvát!"

Klofar slyše nyní hlas ženy nabyl zase trochu zmužilosti a tu pravil: "Jenom sem pojd', zloděje jsem právě zahnal, jenom pojd'!"

"Ty jsi zloděje zahnal?" divila se žena, "vidíš, jakým ty jsi hrdinou, ani jsem to nevěděla, jakého mám dokonalého muže," chválila Klofarová svého muže, — ale ven přece vyjít nechtěla, teprve na opětné vyzvání otevřela opatrně domovní dveře a vyhlédla jimi ven. Rosa stála hned za matkou, držíc se jí za spodničku.

"Pojd' sem, ženo, povím ti, kde zloději byli!" vyzýval Klofar ženu a když tato celá se třesouc vystoupila a vytáhla s sebou také Rosu, jal se Klofar dlouze vykládat, jak slyšel tam v sousedově zahradě šramotit a hned na to dva chlapi, velcí jako hory, vyskočili na silnici a přímo sem k chalupě se hnali. On na ně křikl: "Stůjte, nebo střelím!" — ale zloději stáli nezůstali — uháněli po silnici do vsi; jistě, že si jdou pro pomoc.

"A co ty jsi dělal, když oni utíkali?" tážala se Klofarka.

"Pustil jsem se za nimi a hnál jsem je až tam za kostel," vykládal Klofar. "Ale oni — jak jsem pravil — byli to chlapi jako hory, — měli dlouhé nohy a cesta jim rychle ubývala, zmizeli mi, — musil jsem se vrátit; napadlo mi, že mezi tím, co já je budu hledat tamhle, mohou přijít s této strany a než se vrátím, mohou být kozy pryč a ještě něco více; kdož může říci, že by se nechtěli pomstít na nás a vědouce, že já je hledám tamhle, vnikli by do světnice a já nevím, co by se s vámi oběma dělo?!" —

"Pro pána Jána, muži, to by byla moje smrt!" vzkřikla Klofarka. "A což tohle ubohé dítě, co by se bylo s ní stalo? Oh, hrůzou se ce-

lá chvěji. Oh, to máme dnes noc, jsme nevyspali po muzice a klidu nemáme. Zde vidíš, Rosičko, jakého máš udatného tátu, ani zlodějí se nebojí, ač byli velcí jako hory, a potom se opovází ten šibeníčník našemu tátovi nadávat! camprdličků! Kloučku, kdybys ty zde byl a přišli na tebe zloději jako na našeho tátu, zbláznil by ses na místě! — Tak, táto, dnes jsi mi dokázal, že jsi pravým mužem, jakého jsem si vždy přála mít, takového hrdinu mám ráda! Tohle se budou lidé divit, až jim budu vypravovat, co náš táta provedl. Nyní půjdem s Rosou zase na lože a ty, táto, dobře hliď; dostaneš ráno dobrou snídani!"

"Poslechni, ženo, nyní bys tu měla zůstat zase ty, abych se také trochu prospal, to víš, celou noc zde být nemohu."

"Ale, muži, co ti to napadlo za hloupost?!" zvolala Klofarová ustupujíc ke dveřím. "Sám jsi vypravoval, jak je to zde nebezpečné, a chtěl bys mne zde nechat? Uvaž, co by bylo z tebe, kdyby mne zloději zabili, a co tuhle z toho dítěte, z naší Rosičky? Ne, to si nesmíš ani jednou pomyslit, abych já zůstala venku, vždyť by to bylo proti Božímu zákonu, — a kdyby se mi zde něco stalo, přišel bys ještě k zavření za to, že jsi mne nechal v noci samotnou hlídati zloděje."

"Ale víš, matko, já tenhle —"

"Žádné mluvení, můj milý, ty jsi muž a ty se musíš za ženu obětovat tak, jako to činívali za starých dob rytíři, jak jsi nám v zimě četl z té kroniky. Jen se tu měj hezky, táto, ráno dostaneš dobrou snídani a pochvalu."

Klofar byl nyní nadobro odzbrojen: žena vcházela již zase do domu a tu mu ještě napadla jedna dobrá myšlenka; zavolal ještě na ženu a když se na něho ohlédl, pravil k ní:

"Ty, mámo, ono bude lepší, — budu-li hlídati ve světnici, postavím se k oknu a budu vyhlížeti ven, budu také tak dobře vidět, jako když jsem venku, budu aspoň za zdí a nikdo mi nebude moci ublížit."

"Ale, táto, ty máš nápady!" po-

divovala se žena. "Jaképak by to bylo hlídání ze světnice? Kdyby zloději přišli a než ty bys vyběhl, byly by všechny kozy pryč. Ne, to nemůže být, ty musíš zůstat venku, aby ses mohl na zloděje hned vrhnouti, jakmile se objeví, tak jako jsi to již udělal, a nyní se měj dobře a přijdou-li, ukaž jim zase, jakým jsi chlapíkem!"

Klofar stál zde zdrcen, dveře se za ženou zavřely a on zůstal zde zase samotný. — O, jak tu bylo smutno; tam od lesa zaléhal k sluchu jeho jakýsi šramot a od mlýna hukot vody větší než jindy, tak jako by mu les i řeka dávaly výstrahu. Pohlédl tam přes silnici na sousedovu zahradu plnou ovocných stromů — ó, jak byla celá ta zahrada děsně temná, až hrůza obcházela! Kolik by se mohlo v takové zahradě ukrývat zlodějí a nikdo by jich tam nespapřil!

Klofar se třásl a bázlivě se ohlédl k oknu, za nímž žena a dcera klidně a v bezpečí odpočívaly a on, ubohý manžel a otec, musí stát venku a čekati, až se zloději na něho přihnou a jej usmrtí.

V té chvíli, po prvé v životě, poznával, že manželství jest pro něho opravdovým otroctvím; on neměl své vůle, on musil konati to, co mu jeho drahá polovička kázala; oh, jaký to jest život?

Ohlédl se do kolny, tam stála ještě svítlna, ale pozadí neosvětlovala, tam bylo temno a stále se mu zdálo, že tam někdo stojí. — Proč jen neřekl ženě, když byla venku, aby kolnu se světlem prohlédla, věděl by nyní určitě, je-li tam někdo anebo není. Sám aby šel a kolnu prohlédl, nebylo lze ani pomyslit, stojí-li tam někdo, — mohl by jej uhodit a ty následky! Ne, nepůjde tam, raději zůstane zde u okna státi.

Tu odbíjela na kostelní věži dvanáctá hodina. Klofar sebou ulekaně trhl, četl kdysi cos o hodině duchů, trvajících od dvanácté s půlnoci do jedné. — V té době opouštějí duchové hroby a rozlétnou se po světě, obletují svá místa i nepřátele, jimž způsobují různé nepříjemnosti, zjevují se jim a hrůzou naplňují duše jejich.

(Pokračování.)

Růže Mexika.

Román z mexického života před sto lety.

(Dle různých pramenů napsal Stan. Novotný.)

Gabrielovi cosi pojednou napadlo; vstoupil do vody a zmizel v temnu skalní klenby. Pedrillo Perrin prohlíželi pečlivě břeh, dokonce i rákosí ve vodě podrobili důkladné prohlídce — ale ani nejmenší známka neprozrazovala, že tudy prošla nějaká lidská bytost nebo zde odpočívala. Radostný a hlasitý křik Gabrielův přerušil jejich pátrání.

"Co je?", tázal se Pedrillo.

"Sem, přátelé, sem!" volal Gabriel, "nalezeno, nalezeno."

Pedrillo a Perrin vstoupili rovněž do vody a následovali Gabriela, kterého nenašli více ve vodě, nýbrž na úzkém pruhu země, který se táhl kolem koryta řeky v podzemí, ale z venku nebylo jej viděti, neboť plazivé rostliny a křoviny zakrývaly vchod.

"Hled'te," — volal jim Gabriel vstříc, "v této bahnitě půdě jsou zřetelně vyznačeny lidské stopy, které děšť nemohl smýti. Že jsme z venku nespátřili pruh této půdy, dokazuje, jak dovedou naši nepřátelé opatrně zakrýti každou známku své přítomnosti."

"A našel jsi mezi těmito stopami také Cesarovu?" tázal se Pedrillo.

"Nikoliv, ani zde ne," odvětil Gabriel starostlivě, "ale nyní mám jistotu, že můj syn byl buď poraněn nebo v bezvědomí, — neboť mrtvého by sebou rudoši nevláčeli."

"Také ne tak těžce poraněného, který nemůže jít," nadhodil Pedrillo; "on musel býti jen ve mdlobách."

Pedrillo v polotemnu, jež pod skalní klenbou panovalo, nemohl spatřiti vděčný pohled Gabriela za tuto útěchu.

"Nebudeme nyní více tápati v nejistotě," pronesl Gabriel, "nýbrž již víme, kterou cestu máme sledovati; neboť určitě ti pohraniční bandité měli zde někde ukrytý svůj člun, na němž konali další cestu po řece. Pedrillo, ty jsi ještě ve vodě, podívej se, co to visí tamto na tom rákosí?"

Pedrillo uposlechl.

"Jest to kus koženého řemenu," oznamoval, "kterým člun pravděpodobně byl upevněn na tento balvan. Museli míti velmi naspěch, ježto si nedali práci s odvázaním řemene, nýbrž jej přefízli. Poněvadž již jednou jsem ve vodě, půjdu v ní ještě kousek, neboť se mi zdá, že přede mnou svítá."

Opatrně bral se Pedrillo dále vodou a čím dále přicházel, tím bylo světleji. Pojednou vyrazil ze sebe výkřik překvapení, neboť mohl rákosím a sitím přehlédnouti volné místo, jež zdálo se mu býti známě, a on pak poznal je jako jezírko a zlaté údolí.

S touto zprávou vrátil se zpět ku svým společníkům. — Gabriel vzpomenu si na otvor, který při pádu jednoho Indiána spatřil a

kterého v nejhorším případě chtěl použiti se svými druhy k uniknutí rudochům, neboť jeho zkušenému oku neuniklo, že jezírko v zlatém údolí bylo přes míru napájeno vodopádem a proto muselo míti též nějaký odtok — proto doufal vyptáti, co Pedrillo nalezl. Tento objev neměl nyní více žádné velké ceny, ale potvrzoval víc a více, kterým směrem třeba se bráti k vyhledání Cesara.

"Kdybych byl následoval první svou myšlenku," pravil Gabriel, "a byl použil této cesty k uniknutí z hor, byli bychom zde našli člun a tím zároveň prostředek, abychom se co nejrychleji byli dostali odtud. Nyní se můžeme spoléhati jen na sílu svých nohou, a jak ta nám bude dlouho sloužiti, jest otázka, neboť hlad nás brzy učiní neschopnými dalšího pochodu."

Po těchto slovech nastala delší přestávka. Pedrillo pocíťoval s veškerou tíží pravdivost slov starého druha — neboť u něho hlásil se již hlad tak nepříjemným způsobem, že jen s vynaložením veškeré síly své vůle mohl okamžikovou slabost přemoci.

"Navrhuji", navázal na slova Gabriela, "abychom použili času, který nám ještě zbývá, abychom se dostali ku předu."

"Ano, ano, máš pravdu," souhlasil Gabriel s Pedrillem. "Musíme míti nejdříve stopy oněch lidských šelem, aby se nám podařilo je najíti, nesmíme ani okamžiku promeškati. Vyrázme!"

Všichni tři vydali se na další pochod a sledovali proud, který se prodíral skalnatým korytem — obtížný to úkol, který kladl velké požadavky i na muže silné a sytější, kdežto zde byli muži, kteří již přes třicet hodin mimo hrst kukuřičné mouky ničeho nepojedli.

V prvních dvou hodinách jejich namáhavého putování nepřišlo na stopy pronásledovaných. Potom učinili významný nález — slámený klobouk Cesarův, který zůstal viseti na jednom křoví, to byl, který našli.

Gabriel vzal k sobě se zaslzeným zrakem tuto památku na svého miláčka. Prohlédl klobouk peč-

livě, ale nenalezl ani té nejmenší stopy po krvi.

"To jest dobré znamení," pronesl Pedrillo s vynucenou veselostí, aby sám sebe potěšil; "máme jeho nůž, klobouk, dokonce kus jeho kazajky, s pomocí Boží najdeme i jeho samotného."

"A jestliže ho nenajdeme?" tápal se zachmuřeně Gabriel.

"Najdeme ho, starý příteli," opáčil spěšně Pedrillo. "Ku předu!"

Den chýlil se již ku konci a asi před hodinou dostali se z hor. — Putování na rovině nebylo více tak namáhavé, naopak příjemnější a bez nebezpečí, ale cesta horami vyčerpala síly našich poutníků tak, že mohli již sotva postupovati. Přece ale vlekli se dále, vzájemně se povzbuzující.

Pojednou byli ve svém pochodu zadrženi.

Reka se totiž dělila ve dvě ramena, a žádná známka nenasečovala, kterého použili jejich nepřátelé. — Vzdor nejpečlivějšímu prohledání okolí nenašli toho nejmenšího, dle čeho by se mohli řídit.

A noc se skláněla temná, smutná a beznadějná. Znavení k smrti vrhli se naši poutníci na zem do vysoké trávy, jež pokrývala břeh. Mlčky leželi vedle sebe, znavená víčka těžce se sklápěla, a přece nenalezali spánku, aspoň ne spánku posilujícího, kterého měli tak zapotřebí, aby následujícího jitra mohli s novými silami ve své cestě pokračovati.

Dostavilo se u nich ono období, které předchází úplnému vyčerpání těla, vyčerpání, jež jest vyvoláno nedostatkem potravy. Spánek prchal z jejich unavených těl, — duch jejich nacházel se v onom rozčilení, které nepřipouští žádný spánek; život vynaložil poslední námahu, aby svého nepřítele, hlad, přemohl.

Hluboké ticho vládlo kolem.

Pro Gabriela a Pedrilla bylo tohoto dne ono ticho děsivé, kdežto jindy bylo jedním z nejkrásnějších a nejvelikolepějších darů jejich života v divočinách. Každé zašustění listů polekalo unavené poutníky v jejich polospánku; šumot vody zvětšoval se jejich rozčilenými

nervy a stávaly se z něho řídké, nikdy neslýchané zvuky; tu a tam některý ze polospáčů hlasitě vykřikl, polekán jsa nějakým strašlivým snem — byla to noc, jakou zřídka kdy tito tři muži ve svém životě zažili.

Gabriel byl první, který se z tohoto stavu násilně vytrhl. Vzdor hladu, který se ozýval v jeho útrokách, nepocíťoval tento obrovský lovec ještě žádný znatelný úbytek svých sil, věděl ale dobře, že čas ten musí přijíti brzy.

Ještě bylo kolem šero. Hory, jež opustili, byly zahaleny mlhou, obzor byl pokryt tmavými, rychle ubíhajícími mraky, a na obloze nezářila ani jediná hvězda, dle níž by Gabriel mohl posouditi čas. — Zdálo se, jakoby příroda byla se spojila s nepřáteli těchto třech mužů; jakoby chtěla učiniti beznadějně jejich postavení ještě beznadějnějším.

Gabriel sehnul se k Pedrillovi a probudil ho.

"Ty jsi to, Gabrieli?" ospale pronesl tento, poznáv svého přítele. "Neprokázal jsi mně žádnou dobrou službu probuzením — mně se právě zdálo o pečeném buvolím hřbetu, který tak voněl —"

"Má-li jeden zachrániti život svého syna, pak nesmí myslet ani na spánek ani na hlad," odpověděl vážně Gabriel.

"To jest ovšem pravda! Ale co můžeme dělati v této tmě?"

"To ti povím hned! Já jsem o věci té důkladně přemýšlel a přišel jsem k jistému rozhodnutí. Ty vezmeš ono rameno, já toto — a bychom vypátrali, které z obou ramen jest hlavní řekou, neboť tu musíme sledovati a nikoliv vedlejší rameno. K této prohlídce nepotřebujeme denního světla a do úsvitu musíme se zde opět sejít. — Spánek tohoto muže," Gabriel ukázal na Perrina, "rušiti nesmíme, nemáme k tomu žádného práva, — neboť on nemá k zachraňování žádného syna. Necht' si odpočine."

"Jak bezútešně připadá mi dnes ta pustina," otrásl se Pedrillo, v němž opět hlad se divoce hlásil.

"Považ, že jde o život Cesarův" — připomenul vážně Gabriel,

"Máš pravdu, starý druhu," —

přisvědčil Pedrillo, "nemáš mne více spatřiti slabého. Vydržím s tebou až do konce."

Oba přátelé vydali se každý svou cestou. —

Při ranním úsvitu probudil se Perrin a nemálo se uleknul, když seznal, že jest sám. Jeho starost byla však jen krátkého trvání, — neboť brzy se objevil Pedrillo, — který se vrátil ze svého putování. Shledal, že rameno řeky, které sledoval, asi hodinu cesty od jejich ležení opět protéká skalnatým územím a přestává býti splavným. Na tuto stranu se tudíž nemohli jejich nepřátelé obrátiti. S napjetím čekal na návrat Gabrielův.

Uběhlo asi půl hodiny, když se objevila obrovská postava lovce.

"Ku předu!" křičel již z dálky, "já jsem našel stopu."

"Hurrá," jásal Pedrillo, který v tom okamžiku přemohl tělesnou slabost a spěchal velikými kroky Gabrielovi vstříc.

Poslední zdál se býti obrněn proti trýzni hladu, který ho však právě tak soužil, jako jeho společníky. Velkými kroky spěchal napřed, takže Pedrillo a Perrin sotva mu mohli postačiti. Pedrillo pokusil se hvízdati válečný pochod, aby svůj revoltující žaludek ošidil, kdežto Perrin, maje méně síly vůle, nemohl potlačit bolestných povzddech.

Po uplynutí jedné hodiny zarázil Gabriel svůj běh. Zůstal stát pod skupinou velkých stromů a čekal na příchod svých společníků.

"Když vás vidí jeden se tak plížití," žertoval, "měl by zato, že jste své nohy nechali v horách."

Potom se sehnul a s velikou přesností pozoroval zbytky ohně a četné lidské stopy, které bylo možno spatřiti ve všech směrech.

"Liják," pravil k přicházejícímu Pedrillovi, "který smyl stopy v horách — tyto, které povstaly až po dešti, tím lépe zachoval. Nepoznáváš v těchto stopách ony Mišence a Rudé Ruky?"

"Ti holomci mají nohy buvolí, které se dají poznati mezi tisíci jinými," odvětil Pedrillo, "ale nevidím žádnou stopu našeho ubohého Cesara."

"A přece velebím nebesa za

tento objev a že nás vedla," pronesl vážně Gabriel, "neboť nenašli jsme na této cestě žádný mučednický kůl, ani stopu nějaké vraždy. — Cesar ležel svázaný v člunu, zatím co zde bylo rozbito ležení, proto nemůžeme najít žádnou jeho stopu."

"Ano, tak je tomu, Gabrieli," — potvrdil Pedrillo, "myslim opravdu, že hlad mi počíná zatemňovat mozek. Ha!" vykřikl náhle zlostně, až Gabriel ulekaně na něho pohlédl. "Padouši, darebáci! — Vidiš, Gabrieli, ti rudí psi zde měli hostinu. Nacpali si tady své žaludky jelení pečení, kdežto my tři poctiví muži musíme strádati hladem, až nám stoupají vlasy vzhůru a musíme se spokojit zbytky těchto psů."

Pedrillo odhodil během tohoto výronu svého vzteku s neskrývaným opovržením několik kostí, na nichž se nalézali ještě zbytky pečeného masa, známka to, svědčící o bohaté hostině, jaká se zde odbyvala.

Perrin v té chvíli, sténaje a nařikaje, sem dospěl; sotva spatřil zbytky Indiánské hostiny, padl hltavě na ně. On byl méně pyšný než Gabriel a Pedrillo a byl poslušen jen hlasu přírody.

"On jest konečně moudřejší než my," prohodil Gabriel s úsměvem k Pedrillovi, který se opovržlivě odvrátil.

"Raději zemru hladem," pravil — "než bych se jen dotkl sousta těchto odpadků."

Jsouce již jisti ohledně směru, kterým se jim bylo dále ubírat, ponechali oba lovci Perrina ohlodávati nalezené kosti, sami pak snažili se najít mezi okolními rostlinami nějaké jedlé kořinky, jichž však našli jen málo a jimi aspoň na několik okamžiků ukonejšili svůj hlad. Potom se všichni vydali na další cestu podél řeky.

Všude jeví se stopy buvolů. Velká hejna jeřábků a divokých hus byla spatřena na jejich tahu k severu. Ryby vymrštávaly se ve vodě a časem přeběhl srnec nebo jeden před našimi poutníky. Slovem, obloha, země a voda zdály se stavěti své bohatství před oči hladových poutníků, aby tito tím

více pocíťovali ztrátu svých pušek. —

"U všech všudy, nejdi přece tak rychle," volal Pedrillo na Gabriela; "popřej nám raději času se poradit, jak dostati tam toho nádherného buvola, který, jak se zdá, vběhne nám do cesty."

"Kdybychom si k tomu mohli opatřit pušky od našich nepřátel, pak —", zněla Gabrielova odpověď. "Nuže, ku předu! Za hodinu nás hlad tak oslabí, že nebudeme moci dále jít, proto musíme krátké té doby ještě využít."

Když Pedrillo neodpověděl, ohlédl se a spatřil, že jeho přítel klesl slabostí na kolena a marně se namáhal vzpřímiti. Při tom ale jeho oči byly ztrnule upřeny na jeden bod v dálce.

"Buvol! Buvol," mumlal, "vidím ho, on přichází blíž —"

Gabriel se k němu vrátil.

"Nohy mi vypovídají službu", těžce pronesl Pedrillo, "vše zdá se točit před mým zrakem a všude vidím tučné buvolky, kteří se mi vysmívají — hahaha! Lovce bez pušky je pro smích i zajíc."

"Co se stane z nejlepšího muže při hladu", s trpkostí promluvil k sobě Gabriel a přistoupil k Pedrillovi, aby se ještě jednou pokusil domluvou vzbudit v něm sílu vůle. Pokynul Perrinovi, který, když dokončil svou hostinu, oba lovce opět dohonal, aby s jeho pomocí dostal Pedrilla na nohy.

Dříve ale než se tak mohlo státi, vyskočil tento bleskurychle a ukazoval rukou do dálky.

"Vidiš ho?" tázal se s divoce se lesknoucím zrakem.

"Koho?"

"Onoho buvola, který k nám přichází. Jest raněn a krev řine se mu z rány. Rudá krev, která ukojí hlad."

Gabriel upřel svůj těžkomyslný pohled na svého přítele, jehož rozum dle všeho utrpěl trýzní mučivého hladu; chtěl ho upokojit, potěšit, ale Pedrillo se mu vytrhl a s divokým křikem a dlouhými skoky hnál se odtud.

"Za ním, Perrine," křičel Gabriel na hledače zlata, "nebo se stane nějaké neštěstí."

Po těch slovech se otočil, aby

se pustil za prchajícím — ale také on nemohl se zdržeti při pohledu, který se mu naskytnul, výkřiku, neboť jeho zraku objevil se veliký buvol, který s vlající hřívou, s planoucíma očima běžel rovinou a během svého běhu bičoval svým ocasem slabiny, z nichž řinul se proud rudé krve a barvil půdu.

Gabriel okamžitě pochopil, že objevení se raněného zvířete značí jejich záchranu před smrtí hladem, a v jeho hlavě okamžitě uzrál plán — jak se zmocniti tohoto zvířete pomocí nožů.

Buvol při spatření ženoucích se nepřátel zůstal na okamžik státi a hrabal zuřivě nohama půdu, bičoval ocasem slabiny za temného řvaní a očekával své nepřátele v bojovné posici.

"Obejdí zvíře od zadu, Pedrillo!" — křičel mocným hlasem Gabriel; "Perrine, jděte z prava. Musíme ho dostati mezi sebe."

Pedrillo měl velký náskok před ostatními a provedl Gabrielův rozkaz s takovou rychlostí, již dříve jeho unavené nohy nikdo by nebyl považoval za schopný. Perrin spěchal rychle na pravou stranu zvířete, kdežto Gabriel se na ně vrhl z leva.

"Nyní společně ku předu!" křičel Pedrillo, vrhaje se na zvíře s nožem v ruce a očima již pil krev, jež se řinula z jeho rány.

"Pro Boha, ne tak rychle!" volal Gabriel, polekán jsa nebezpečím, jež hrozilo jeho příteli. "Počkej, ať ho můžeme všichni napadnouti najednou."

Pedrillo nezdál se slyšeti ničeho. S planoucím okem a skřípajícími zuby spěchal ku předu; tam kde Gabriel viděl nebezpečí, tam on zřel jen kořist, jež ho měla zachrániti před smrtí hladem.

Buvol, zastrašen nepřáteli, jejichž kruh se kolem něho stále úžil, dal se na útěk v tom okamžiku, kdy Pedrillo pozdvihl paži, aby mu zasadil smrtelnou ránu. — Sílou vedené rány, která však šla do prázdna, ztratil Pedrillo rovnováhu a svalil se na zem.

Když se opět vzchopil, byl buvol již daleko, pronásledován jsa Gabrielem a Perrinem.

"Odřízněte mu cestu k řece," —

křičel Pedrillo, když zpozoroval, že raněné zvíře zatočilo se k vodě, aby tudy pokusilo se uniknouti.

Gabriel tohoto pokynu nepotřeboval. On dobře zpozoroval manévry zvířete a s rychlostí jelena spěchal ku břehu, aby prchající zvíře napadnul ze strany. Buvol ubíhal naznačeným směrem a tam byl uvítán křikem Perrina, takže zvíře se obrátilo a běželo zpátky cestou, na níž ho očekával Pedrillo.

Gabriel a Perrin křičeli za zvířetem, kdežto Pedrillo mlčky a nehybně stál na svém místě, čekaje na příchod buvola.

Lovci již také pozorovali, že buvol velkou ztrátou krve počíná pozbývat sil; jeho pohyby byly kolísavé, nejistě, z jeho nozder vycházela krvavá pěna, jeho oči zdály se býti oslepeny, neboť ve svém běhu řítí se přímo na Pedrilla, — který ho klidně očekával.

Když se zběsilé zvíře přiblížilo tak, že ho mohl rukama dosáhnouti, uchopil lovec levou rukou jeden roh, kdežto pravicí vrazil bleskurychle dvakrát za sebou nůž zvířeti do prsou až po stěhenku; buvol klesl na kolena, ale vzbouřil se opět, maje statečného lovce na hřbetě.

Oním manévrem, jehož používali zápasníci s býky v jeho vlasti Španělsku, Pedrillo, chytiv se hřívou buvola, dostal se na jeho hřbet.

Drže se jako klišť zvířete, několikrát pozdvihl podivný ten jezdec nůž, aby ho vrazil do těla zvířete, a po každé takové ráně přisál se svými rty, aby chytivě pil teplou krev buvola. Hlad proměnil člověka v divoké zvíře.

Lhostejno již nyní, kterým směrem hnalo se v posledním smrtelném boji nalézající se zvíře, Pedrillo držel se na jeho hřbetě a pil teplou krev, která mu vracela život. Bodal, ssál krev, řval, znovu bodal a dával se dále unášeti buvolem.

"Ke všem kozlům!" křičel Gabriel, jenž při spatření rudé, teplé krve pocítil také děsnou trýzeň hladu. "Dej mu přece záraz. — Chceš se v řece utopit?"

Pedrillo však neslyšel, opět a opět nořil svůj nůž do hřbetu zví-

řete, a po každé ráně ssál teplou krev. Podivná tato skupina dostala se na břeh řeky. Gabriel vyrazil zlostný výkřik, když buvol mohutným skokem vrhnul se do vody.

Vysoko vystříkla voda, a okamžik zmizeli člověk i zvíře ve vlnách. Leč tento skok byl posledním napnutím síly zvířete. Tělo jeho se vynořilo na povrchu bez známky života.

V tom okamžiku, kdy Pedrillo se již dostal z vody, přiběhli sem též Gabriel a Perrin, vrhli se na zvíře, jež leželo u samého břehu a jali se píti teplou jeho krev.

"Neobratný člověče," obrátil se po chvíli Gabriel na Pedrilla, "co pak takovýmto neslýchaným způsobem odpravuje se takové drahocenné zvíře?"

"Bez mojí neobratnosti bylo by vám to drahocenné zvíře uniklo," odpověděl Pedrillo, který opět nabýval své dobré mysle. "Ted' máme proviant na čtyři neděle."

Spojené námaze všech třech podařilo se kořist' vytáhnouti na břeh. Když se tak stalo, měli se neprodleně k tomu zvířeti rozčtvrtiti. Často ale přerušovali svou práci, aby se oddali své radosti.

"Potrava na celé polní tažení," opakoval Pedrillo již snad desetkrát. "Jídla, co žaludek ráčí — a k tomu odpočinek pod těmito stinnými stromy."

Ukázal při tom na protiležící ostrovy, v němž my poznáváme Vlčí ostrov.

"Spěšná hostina, jako vojáka v poli, hodinu spánku a znovu na cestu, po stopách našich nepřátel", vážně pronesl Gabriel, aniž byl pozvednul zrak od své práce.

"Já na nic nezapomenul, Gabrieli, ačkoliv mne hlad dělal šíleným."

Připomenuvše si tak svůj úkol, pokračovali mužové mlčky opět v práci, když je vyrušilo žalostné vytí.

"Vidíte tamto," ozval se Pedrillo a ukázal na dva vlky, kteří požadují svůj díl z kořisti. Má se jim ho dostat."

Po těch slovech uchopil jednu z uříznutých předních nohou a mocnou paží přehodil ji přes řeku. —

Noha spadla do vody několik kroků od břehu, a oba hladoví vlci vrhli se do řeky, aby kořist' vynesli.

"Zbytek bude dobrý později pro ně a jejich druhy", minil Gabriel, který se zaměstnával tím, aby nejlepší části masa, totiž hrb, kýty a hřbet, vyřizl a na menší kusy rozdělil.

"Nevěřim," hovořil Pedrillo během práce, "že si tenhle buvol vzal sám život, aby nám připravil to potěšení na něm si pochutnat. — Každopádně unikl nějakému Indiánovi. Proto bude pro nás nejvyšší rozumné, očekávat brzy návštěvu jednoho nebo více našich úhlavních nepřátel, kteří by si pokládali za povinnost, zacházeti s námi jako s tímto buvolem. Pohleďte tam na ty dva vlky — jeví nepokoj."

Tato slova Pedrillova připomenula druhým dvěma kritičnost jejich postavení, na které následkem neočekávané kořisti na okamžik zapoměli.

Rozhodli se, k vůli větší bezpečnosti, odebrati se na ostrov, tam ve stínu stromů na krytém místě rozdělati oheň a připravit si jídlo, a pak několik málo hodin si odpočinouti po námahách posledních dnů. Beztoho potřebného odpočinku sotva by došli svého cíle.

Gabriel a Pedrillo, ve věcech takových zkušenosti, brzy vypátrali, že na ostrov vede brod, a ihned byl jimi nastoupen pochod. Kořist ovšem vzali sebou.

Při bližení se lidi vlci, kteří hráli v zemi, přestali a dali se na útěk vyjice a oklikou pustili se přes vodu k onomu břehu, kde zůstaly zbytky buvola.

Když naši tři přátelé vystoupili na ostrov, seznali, že vlci vyhrabali uprostřed malé světliny jámu, která byla několik palců hluboká.

"Zde musí býti něco zahrabáno," minil Pedrillo, "snad nějaké lidské tělo; musí tomu ale býti již delší doba, neboť tyto drny nenasvědčují, že by někdo —"

Náhle se při těch slovech zarazil, neboť jeho ostré oko objevilo v drnu místo, jež zdálo se býti tak čistě vyříznuto, jakoby k tomu bylo použito nejlepších zahradnic-

kých nástrojů.

Zatím co on věnoval pozornost této zvláštní okolnosti, vyhledali Gabriel a Perrin místo, kde se chtěli utábořit. Volání Gabriela vytrhlo Pedrilla z jeho pátrání.

Nejprve se chystali pomocí zbylého jim ještě střelného prachu rozdělati oheň. Suchého dříví byl nadbytek, a brzy vdechovali do sebe muži vůni pekoucího se masa v očekávání, že hladem kručící jejich žaludky budou brzy úplně uspokojeny.

Několikrát musel rozvážlivý Gabriel své druhy zadržeti od požívání skoro syrového ještě masa; konečně nastal okamžik, kdy mohli své netrpělivosti pustiti plně uzdu. —

"Pomalů, pomalů," napomínal Gabriel své druhy, když tito podnikli zuřivý útok na pečený buvolů hrb. "Budete-li si tak počínati, pak neumřete hladem, ale zadušením. Tato pečeně bez soli jest neztravitelná jako křemen."

"Možná," mumlal Pedrillo, "ale chutná výborně."

Buvolů hrb byl celý sněden, a Pedrillo toužebně ještě pohlížel na nařezané pruhy hřbetu, jež Gabriel nechal sušiti na uhlí, aby je mohli uchovati na příští dny.

"Mírněte se," promluvil vážně Gabriel. — "Vy byste se ujedli k smrti. Nyní si nějakou hodinku odpočineme a pak se vydáme na další cestu. Smrt a Indiáni nečekají."

Po těchto slovech uleh do trávy, aby svým druhům dal příklad, a když násilně silou své vůle potlačil smutné myšlenky, usnul tento kanadský obr, aby opět nabyl své síly a energie, kterých potřeboval k zachránění svého syna.

Perrin následoval příkladu Gabriela. — Pedrillo chtěl si však nejdříve získati jistoty o okolnosti, jež jeho pozornost tak upoutala, když prohlížel ono místo, kde vlci hrabali. S trpělivostí Indiána zkoumal místo, tentokrát klidně, rozmyslně.

Když se přesvědčil, že drn byl řezán ostrým nástrojem, vytáhl svůj nůž a vedl jej po znatelném řezu; nůž lehce běžel ve spáře a

opsal tímto způsobem veliký kruh. Pedrillo pocíťoval silnější bítí své srdce v prsou. Uhadnul, že jest to jedna z oněch skrýší, zakládaných v pustinách, a byl jist, že v této najde zbraně a střelivo. S trochou námahy podařilo se mu drnovou plotnu pozvednouti a dáti stranou.

Pomocí nože ryl pak horlivě v zemi. Co najde v hloubce? Zboží, s nímž by si nevěděl rady? Nebo zbraně, což by znamenalo život a svobodu Cesara?

Slyšitelně bilo srdce rozrušeného muže při poslední vyhlídce, a přemožen rozčilením, musel na chvíli ve své práci ustati. Leč jen okamžik ovládla jej tato slabost, pak pokračoval horlivě dále a brzy dostal se tak hluboko, že narazil na buvolí kůži, která zakopaný poklad přikrývala. Prudkým trhnutím odstranil kůži a z jeho sevřených prsou vydral se jásot. Mezi různými předměty tam uloženými spatřil střelné zbraně různých kalibrů, růžky s prachem a jiné potřebné věci.

Pedrillo poklekl a vroucně se pomodlil. Potom vyskočil a běžel jako šílený k oběma svým druhům.

"Vstávejte, vstávejte!" křičel, — "nyní není čas k spaní! Vzhůru! Vzhůru!"

"Co se děje?" ptal se Gabriel, vstávaje a protíraje si oči.

"Co se děje? Co je? My jsme opět muži a žádné staré baby, kteří se nemusí více nechati od zajců vysmívati; — my jsme zase našli svou sílu, svou odvahu —"

"Tak mluv přece! Myslím, že tě dlouhý půst připravil o rozum," — přerušil Gabriel proud řeči Pedrilla. —

"Jen pojď, starý příteli, a vy také, Perrine, potom můžete spáti, jak dlouho budete chtít, budete-li totiž k tomu míti ještě chuť!"

Po těch slovech spěchal zpět k objevené skrýši, tam uchopil jednu pušku a růžek s prachem a spěchal s tím ku svým přátelům.

"Zbraně k vybrání," křičel, mávaje puškou vysoko ve vzduchu. "Zbrani i střeliva nadbytek."

"Nech nás za tvůj nález podě-

kovati Bohu," — promluvil vážně Gabriel, pohlédnuv zbožně k nebesům.

Každý si nyní vybral zbraň dle své chuti, a Gabriel byl dokonce tak prozíravý, že vzal k sobě čtvrtou ručnici pro Cesara; také bylo vybráno patřičně střelivo dle kalibrů zbraní.

"To ostatní ponecháme na svém místě a pečlivě to opět přikrejeme," ozval se pak Gabriel; "nesmíme vzíti majiteli těchto věcí nic více, než co potřebujeme k udržení naší existence."

Úkryt byl opět zaházen zemí a přikryt drnem a jeho povrch byl upraven s takovou pečlivostí, že žádné lidské oko nemohlo poznati, co se zde dělo. Lovci ovšem nevěděli, že tímto svým opatrným jednáním chrání zájmy svých smrtelných nepřátel, Mišence a Rudé Ruky.

"A nyní ku předu," kázal starý lovec, který zrovna omládl, — jakmile pocítil ve své ruce pažbu pušky. "O spaní nemůže býti nyní žádné řeči, my musíme dále, nesmíme odpočívati ve dne a v noci. Jsi srozuměn, Pedrillo?"

"Zde jest má ruka," pravil tento prostě. "Budeme to dělati jako Indiáni, když se nalézají na válečné stezce, a až —"

Výkřik překvapení přerušil jeho řeč.

"Hleďte — tam!" ukazoval.

Gabriel a Perrin sotva mohli potlačiti rovněž výkřiky překvapení, neboť na protějším břehu ukázal se rudý bojovník v plné válečné výbroji, který pozoroval s velikou pečlivostí zůstavené zbytky buvola. Třeba bylo nemožno, aby Indián přítomnost tří mužů na ostrově nebyl již zpozoroval, přece dodával si tento zdání, že o jejich přítomnosti neví.

"To jest zcela jistě náš hostitel, jehož kopí máme co děkovati, že nám buvol přišel v pravý čas do cesty," mínil Pedrillo. "Měl bych velkou chuť vyzkoušeti svou novou pušku na něm, dříve než nám pošle na krk několik tuctů svých soukmenovců."

"Vyčkáme, až co bude dále dělat," radil Gabriel, "mohli bychom

předčasným jednáním postavení své spíše zhoršiti než zlepšiti. — Kdybych jen určitě mohl poznati, ku kterému kmeni patří. — Apač to není."

Indián zatím pokračoval ve svém vyšetřování s takovou chladnokrevností, která svědčila buď o veliké odvaze, nebo o veliké bezstarostnosti. Poněvadž však poslední vlastnost zřídka jen — spíše nikdy — se u rudochů vyskytuje, muselo se souditi na první.

"Je to Komanč," pravil po chvíli Gabriel, když Indiána dlouho a pozorně prohlížel, "poznávám to na některých známkách jeho ozdoby hlavy, jakož na trásních jeho pláště z buvolí kůže. — Poněvadž Komančové jsou nesmiřitelní nepřátelé Apačů, není zde pro nás žádného nebezpečí, když zavolám na onoho mladého bojovníka, který se nalézá ve válečné stezce. — Čas jest pro nás příliš drahocenný, než bychom jím zbytečně mrhali."

(Pokračování.)

DOPISY.

RACINE, WIS.

Oslavili zlaté jubileum.

V neděli, 13. října, slavili manželé, Martin a Kateřina Šimčíkovi, 2044 N. Wisconsin St., zlaté jubileum svého sňatku.

Ráno při první mši sv., kterou sloužil dp. Ant. G. Weiler, na důvzdání za jejich šťastné manželství, obnovili si manželské sliby. Družičky, které nesly květiny, byly jejich vnučky: Joyce Christensen, Helenka Hrubec, Marion Šimčík a Elaine Smith.

Manželé Šimčíkovi byli oddáni 14. října 1885. ve chrámu Páně, Andělů Strážných v Nivnici na Moravě. — Sezďával je dp. J. V. Knoll.

Manželství jejich bylo požehnáno 12 dětmi, z nichž jest 8 na živu. Jsou to: pí. Anežka Krejča, pí. Růžena Hrubec, pí. Anna Christensen, pí. Marie Schweiger, pí. Kateřina Van Rexel, pí. Justine Smith, dcery. — Pan Josef Šimčík a František Šimčík, synové.

Kromě svých synů a dcer se

těší z 21 vnuků a vnuček a 1 pravnuka. P. M. Šimčík se v roce 1906 vystěhoval do Ameriky, a pí. K. Šimčíková ho za 3 roky i s dětmi následovala. Usadili se v Racine, Wis., a od té doby zde bydlí. — P. M. Šimčík jest 73 roky star, a pí. K. Šimčíková 71 roků.

Oslava tato byla velmi zdařilá a okázalá. Byla to první podobná slavnost mezi našim česko-katolickým lidem v naší osadě sv. Jana Nepom. Z té příčiny, že zde takové oslavy ještě nebylo, tak se jak náleží oslavila v síni Katol. Sokola. Sešlo se tam na 300 jejich přátel a známých, aby manželům Šimčíkovým blahopřáli. — Mezi přítomnými, byl též dp. H. Novotný a dp. A. G. Weiler, který byl obřadníkem večera.

O 6. hodině byla podávána večeře, a po večeři následoval kratší program ku počtě jubilantů. — Dp. A. G. Weiler blahopřál jubilantům za celou osadu a všechny přítomné. Další číslo byl zpěv. Píseň "Před 50 lety" zpívali p. Jos. Bařina a pí. Otylie Ančincová. — Blahopřání přednesl malý František Hrubec a malá Marion Šimčík. Dvě písně "Vrat' mi mé lásky čas" a "Pohádka mládí" zpívali p. Jos. Bařina, Otylie Ančincová a Eliška McGrath, za doprovodu na pianě sleč. McGrath. Blahopřání za celou rodinu přednesl p. Jos. Šimčík.

Další blahopřání přednesli jubilantům zástupcové spolků. Za sbor Katol. Sokola, čís. 25., Karel Čermák, starosta sboru. Za spolek Moravan, pan M. Tykal. Za spolek "Palma lásky" paní Josefina Koničková. Za spolek Marta Washington, paní Zitka. Na konec pan Šimčík poděkoval srdečně všem přítomným za jejich návštěvu a zvláště děkoval svým synům a dcerám, též zeťům za to, že jim takovou oslavu připravili. Po vyčerpání programu následovala taneční veselice, při hudbě bratří Ořechovských.

Manželé Šimčíkovi jsou členy "Katolika" a "České Ženy" od svého příjezdu do Ameriky. Pan M. Šimčík byl též jednatelem několik let bývalého časopisu "Vlastenec".

Jménem všech členů v Racine vám blahopřeji k vašemu vzácnému jubileu a přeji vám hodně zdraví a Božího požehnání ku dalšímu vašemu spolužití. — Zdař Bůh!

V. K.

DENTON, MONTANA.

Čtená redakce! — Nemohu pomlčet, abych se nezmínila o těch krásných dopisech, ve kterých nás tak dobře poučuje ndp. prelát Bouška.

V těch krásných a dlouhých dopisech, zvláště pak v tom posledním o návštěvě Chrámu Páně. — Kéž by to všichni četli a k srdci si to vzali, kterých se to týče, by ta krásná a poučná slova nepadla na skálu. Vldp. ještě jsem nezapoměla na ta krásná kázání, která jsem již před dávnými lety v Crete, Nebr., též i ve Wilber slychala, ten Váš mohutný hlas bylo možno slyšet i za kostelem. Kéž i my bychom měli tak dobrého českého kněze, ale není možno. Za těch 17 let, co jsme zde, jsme slyšeli pouze jedno české pěkné kázání. Drazi členové, vaňte si těch českých kněží, kteří je máte.

Za ta léta se mnoho změnilo. Můj muž dřímá už 30 let na tom Wilberském hřbitově, a syn Josef též tam odpočívá, a co těch osadníků a osadnic. Vždyť já se k nim pomalu také blížím; dočkám-li se příštího roku 19. července, bude mi 90 let, tak již tu dlouho šlapat nebudu.

Též se musím zmínit o dp. M. Borovém, po automobilovém neštěstí zemřelém. Za jeho působení ve Wilber, a jeho krásných kázání a jeho milou přívětivost býval kostel naplněn. I nevěrci přicházeli, jeho kázání se zálibou vyslechnout. Tehdy to bývalo veselé, často se osadníci podvečer scházeli, jednou tu, podruhé zase jinde, a při chutných zákuscích i při tom řízném, že bývali i kněží našimi hosty, a večer tak krásně uplynul. Však ten černý dlouho nespí, poštal osadníka, aby dobrou vůli mezi námi rozbouřil, a také se mu to povedlo.

Byl to katolík, který chodil do kostela více pro 'byznys' nežli pro pobožnost. Když mu umřela žena,

pohřeb byl vypraven jak z domu tak z kostela Luteránského, a pak to před katolíky lehce omluvil. —

Lehce se bourá, ale hůř se staví. Konečně se vzdal dp. osady, a více ho tam nebylo, tak bylo nám po něm velmi smutno.

A nyní nějakou tu novinku, že vstoupili do stavu manželského p. Tomáš Plojhar se slečnou Markétou Dostálovou. Oboji rodiče jsou odběrateli 'Hlasu' a 'České Ženy.'

A jaké jsme to měli letos vedra až k zalknutí. Drobného obilí má někdo obstojně, někdo méně a někdo skoro nic. Zeleniny bylo velmi málo, taktéž i bramborů. Sena žádná, a s vojtěškou spěchali. — málem by ji byly kobyly sežraly. Slámy je dosti a pěkné.

Těž se musím pochlubit jaký máme náš důkladný kostel, zasvěcený sv. Anežce, krásně vybarvený, jak zvenčí tak i vnitřek. — Mnozí osadníci se činili, a dp., ač se netěší dobrému zdraví, vybarvil ten celý vysoký strop sám, a má z toho radost. On jest jinonárodovec a jest vysoce vzdělaný. Kdyby byl zdrav, nikdy by tu nebyl. Jest milý a přívětivý ke každému. —

Minulý rok měli jsme zde svatě biřmování. Ndp. biskup přijel z Helena, Mont. — V prázdninách vyučovaly dvě Sestry náboženství; kolik bylo dítek se nepamatují. —

Farmáři budou mít hnedle zase, a to sucho nás trápí doposud. — Vám vdp. za ty krásné a poučné dopisy vzdávám vřelě díky a Pán Bůh zaplat'. Zasilám upřímný pozdrav na všechny čtoucí, na ctěnou redakci, zvláště na pana redaktora. — Vaše věrná čtenářka

babička Charvátová.

CHICAGO, ILL.

Z osady sv. Jana Nepom. — Ctěná redakce České Ženy a milé čtenářky! — Jest tomu více než rok, co jsem slíbila čtenářkám České Ženy, že v příštím dopisu, který jsem minila brzy napsat, popíši světovou výstavu v Chicagu a mé dojmy z ní. Hned ale na to objevilo se několik dopisů v "Č. Ž.", které psaly o témž předmětu.

Pan dopisovatel z Chicaga zvláště vše dobře vypsál a vysvětlil, — že by bývalo bylo zbytečno více o tom psát. Jen tolik opozdění sdělím, že jsem výstavu navštívila 22-krát a hleděla jsem vidět a využít všeho, co jsem mohla. — Vozila jsem se na 'Sky-ride', dvakrát jsem byla na "Observation Tower", v českém pavilonu a restauraci jsem byla jako doma; vozila se po lodích na laguně atd. — Ovšem, že "Český Den" jsem nevynechala; též na Poláky jsem se šla podívat. Ze všeho mně nejvíce uvázla v hlavě Benátská noc na laguně a ty krásné ohňostroje, které v některý zvláštní den byly vypalovány. Škoda, že je již výstava ukončena. Máme však naději na jinou, stálou výstavu, na níž se spolková vláda i státní, též městské a parkovní úřady dohodly a již příštím jarem se má začít na ní pracovat. Vlastně se již nyní připravuje pro ni pozemek.

Asi před šesti týdny byla stržena jedna východní věž "Sky-ride", k čemuž bylo pozváno občanstvo v novinách i na rozhlase. Šla jsem též a byla jsem co nejbliže bylo dovoleno. Bylo asi 100 tisíc lidí přítomno. Když přišel ten okamžik, bylo obecnstvo upozorněno výbuchem pumy a hned věž se trochu naklonila, zatřásla se a pak se pěkně posadila a "hlava" se jí převalila na zem. Šlo to tak rychle a tiše, že jsme my zvědavci byli zklamáni. Očekávali jsme, že to bude velký rámus, tolik železa, země že se prudce otfese a že třeba ta věž padne do laguny, a bude "big splash". Nestalo se tak! Při té příležitosti jsem viděla, že pozemek se již připravuje pro příští, stálou výstavu. Pak třeba mnohá čtenářka i čtenář České Ženy bude mít příležitost uvidět zajímavé věci vždy, kdykoliv přijede do Chicaga, v létě ovšem, v zimě snad bude výstava zavřena.

Nadepsala jsem svůj dopis "z osady sv. Jana Nepom.", čtenáři tedy budou očekávat i též nějaké zprávy z naší osady. Z našich osadníků nikdo nedopisuje do novin. Příčina jest, nikoli snad nedostatek dopisovatelů, kteří mají dostatečné vědomosti a vzdělání,

ale docela jiná.

Mnohokrát již jsme četli, že naše osada je stará 64 nebo 65 roků, ani určitě nevím, proto že stejně z toho nic není. Proč se nám to stále opakuje bez konce a míry—takže již osadníci si o tom povídají, a již to vůbec očekávají, zdá se to podivně proto, že my, chvála Pánu Bohu, máme zdravou paměť a slyšíme-li to jednou, stačí nám na mnoho let. — Ale jest to proto, aby se nemusila ani zmínka učinit o tom, že vlastně naše osada, tato nová naše osada, v níž bydlíme, jejíž chrám a školu navštěvujeme, je stará 21 roků (byla vysvěcena r. 1914., 17. května), a že ji přestěhoval z bývalého místa a vystavěl i zaplatil dp. Antonín Jos. Nováček, kněz, který se snažil, aby všichni následovali Božského Mistra svého. Pravda jest, že tato osada byla založena snad před 65 lety, ale z té již dávno nemáme nic. Dp. Nováček přišel do osady sv. Jana r. 1908. Nalezl osadní budovy v tak bídém stavu, že to bylo až ku podivu na tak starou osadu — a osadní pokladnu prázdnou. V kostele mnoho nebylo, a fara byla též skoro prázdná. Já to vím spíše, než kdokoliv jiný. Dp. Nováček přišel na tuto osadu ještě poměrně mladý, ačkoliv již před tím postavil dva kostely a dvě fary, a též zaplatil. Měl tedy, třeba mu ještě nebylo 40 roků, dosti zkušenosti v řízení osady. Pustil se do práce, nadchl osadníky, a roku 1913. již měl koupený pozemek na 30. a Lowe. Stavba nové osady počala a r. 1914. byla vysvěcena za přítomnosti návalu lidstva ze všech českých osad chicažských i sousedních. Malý dluh v několika letech zaplatil, pak prikoupil pozemek s domkem, který byl zbourán a zvětšeno hřiště pro školní děti. Pak byl vystavěn tak zvaný "store house" a garáž, a vše zaplaceno. Do kostela byl koupen nový oltář, několik soch, nová křížová cesta, křtitelnice, kazatelna, dva nové zvony, hojnost krásných mešních rouch pro kněze i pro ministranty, nová oltářní mřížka, nový kalich a mnoho a mnoho jiných potřebných věcí. —

Kostel byl v 16. letech třikrát malován a měl být zase na jaře roku 1932. Konečně ještě 2 roky před neočekávanou, ale blaženou a tichou smrtí svou, koupil nové varhany pro náš kostel, a vše, ale úplně vše, zaplatil. Tedy vše, co máme, budovy osadní a vše ostatní potřebné pro řízení osady, v kostele i ve škole je nové, dle poměru, jak se měří stáří osad, a vše vystavěl a obstaral dp. Antonín J. Nováček za pomoci dobrých a obětavých osadníků svých. — Od jeho smrti jistí živlové se pokoušeli, aby význam jeho práce zmenšili, zakryli, — tu a tam nějakým způsobem lásku a vděčnost osadníků, kdyby možno bylo, zhladili. Osadníci dobře pochopili, a trpce to nesli a myslil-li si kdo, že se jim tím zavděčí, velmi se mylí. — Proto se raději ve zprávách vše, co se týče těch let, v nichž dp. Nováček osadu spravoval, vynechá, ale "jako nic", jak říkal Kája Mařík, přeskochí se, (v novinách ovšem), 30 roků zpět — a je to! Ve skutečnosti to ovšem udělati nelze. — Osadní budovy, pomník práce dp. Nováčka a obětavých osadníků stojí a zničit je nelze.

Kdo ty zprávy píše určitě nevím, a též mí na tom nezáleží. Já jsem byla žádána mnohokrát, abych se zastala v Pánu zesnulého, když on zde žádných příbuzných nemá, a sám se hájit nemůže. Doufám že "Česká Žena" a "Hlas" tento dopis otiskne a slibují, že nebude poslední.

Několik příkladů jak se píše: — Asi před 2 nebo 3 roky, při jisté příležitosti, byly v novinách otisknuty dějiny osad chicažských. — Historik naší osady mezi jiným napsal, že předchůdce dp. Nováčka uplatil za 30-letého pobytu na naší osadě 17 tisíc dluhu. Tedy dobře. Pokračováno, že příchodem dp. Nováčka se poměry změnily, ale že mu to vzalo přece 5 roků, než začal stavět. To jest také pravda, ale že dp. Nováček za těch 5 roků, za pomoci obětavých osadníků a neúnavné práce své nastřádal přes 30 tisíc dolarů, to tam nebylo. Že osada při svém přestěhování a vystavění měla jen \$17.000 dluhu, který se brzy spla-

til, též tam nebylo. — Ze \$17.000 před příchodem dp. Nováčka bylo v třiceti letech splaceno, tam bylo, že dp. Nováček v 22 letech zaplatil a ušetřil ve prospěch osady skoro a možná i více, (nepamatuji se určitě) než 100 tisíc dolarů, — mimo běžné výdeje osady, které jsou značné, tam nebylo. Na novou osadu bylo sbíráno před válkou, kdy výdělky byly malé, je to tedy práce a starost obrovská, o níž lidé, kteří to nezkusili, nemají ani ponětí.

Jindy zase, nedávno, ve zprávě, že osada staví novou síň stálo, že sta lidí tu novou stavbu okukuje, prý proto, že po tak dlouhá léta se v osadě naší nic nestavělo. — Naše osada jest, jak již řečeno, stará 21 roků, a poslední stavba se stavěla asi 10 let před smrtí dp. Nováčka. Ten "Store-house", s pevným basementem na uhlí — to nejsou tak dlouhá léta. Já sama jsem šla kolem té stavby a těch, co tam "okukovali" bylo asi 6. — V osadě naší jsme stavění zvykli, a není nám to nic nového. —

Každý z osadníků ví, že dp. Nováček dolar k dolaru střídal, sám sebe nešetřil v ničem, obzvláště dbal, aby osada v duchovních záležitostech v ničem netrpěla, pamětliv jsa své zodpovědnosti před Pánem Bohem, sám dobrým příkladem ve všem předcházel, střídal, aby osada v budoucnosti měla nějaký základ. — "Je malá, a zlé časy mohou přijít", říkal — a proto nastřádal asi \$33.000 osadních peněz, za které je nyní stavěna síň. — Tedy necht' čtenáři České Ženy poví i jiným, když v hovoru budou vzpomínat osady sv.-janské, a o tom, jak se za posledních 5 roků deprese vzмáhá, že celou naši osadu, starou 21 roků, i tu novou síň stavěl a staví dle pravdy dp. Nováček, neboť nebyti toho kapitálu, ani snad za 50 roků by osada naše v těch nynějších časech žádnou síň neměla. \$33.000 zanechal osadních peněz. \$6.500 odkázal ze svých malých úspor, totiž svých peněz osadě, z nichž \$5.000 v poslední své vůli odkázal oltáři a svatostánku. — Všechny ty peníze, i ty odkázané oltáři jsou použity na stavbu té

síně. Většina osadníků o tom ani neví. Vím to, neboť jsem se na to ptala přímo, bylo mě krátce řečeno, že všeho bude použito. Jiných peněz nemáme. Tedy, dp. Nováček, stavitel, znovuvskřísitel — a přítel osady sv.-janské postavil všechny osadní budovy, mimo dluh, který ještě budeme mít, a je tedy celá osada neúnavným pomníkem jeho neúnavné práce a starosti. Prosím čtenáře, obzvláště ty chicažské, aby každému pověděli, jak si v pravdě záležitosti v naší milé osadě stojí. Mám tisíc chutí a dobré vůle zastati se těch, kteří sami, jsouce mrtvi, hájit se nemohou. Necht' je dána čest' tomu, komu patří. A dp. Nováčka provází naše upřímné a srdečné: "Zaplat' Pán Bůh!" za jeho péči a starostlivost i práci, do věčnosti. Budu psáti zase brzy, neboť mám ještě mnohé zprávy na podruhé; a přála bych si velmi, aby se "Česká Žena" rozšířila v naší osadě. Doufejme, že se tak stane a přičiníme se dle možnosti.

Zatím buďte s Pánem Bohem!
Dopisovatelka.

GLEN CARBON, ILL.

16. října 1935.

Čtená redakce!

Slíbila jsem panu redaktorovi, že mu něco napíši o tom, jak se mně a všem účastníkům líbila v osadě sv. Václava ta oslava 40-letého jubilea založení spolku sv. Barbory, č. 43., Č. R. K. U. Jednoty Žen Amer.

Než něco o tom všem napíši, musím sdělit, že naše české katol. ženy a dívky z East St. Louisu, Ill., Edwardsville, Ill., Glen Carbon, Ill., a vůbec z různých venkovských měst a míst za řekou Mississippi byly na slavnost' tu pozvány a také se na ni v hojném počtu dostavily. Šťastně jsme na autobusu přijely do osady sv. Václava v St. Louis, Mo., a opět v pořádku jsme se domů vrátily, ač mnohým se z tak milé a veselé zábavy ani nechtělo zpět.

Zde uvádím jména těch návštěvnic ze zmíněných měst:

Paní Alžběta Altefortlová, pí. Božena Matějcová, pí. Anežka Vaňková, pí. Marie Kováříková,

pí. Anna Ránková, pí. Alžběta Šulcová, pí. Albína Sedláčková, pí. Barbora Kucejová, pí. Marie Hlavsová, pí. Madlena Svobodová, pí. Marie Suchá, slečna Anna Bezděková, slečna Růžena Vaňková, slečna Eleonora Wernerová, pí. Marie Černá, pí. Marie Chaloupková, pí. Marie Fialová, pí. Anna Wernerová, pí. Růžena Šašková, pí. Kateřina Nekolová, pí. Marie Beranová, pí. Marie Vaňková, pí. Františka Rašplíčková, pí. Růžena Landová, pí. Josefka Roubinková a páni: František Svoboda a Julius Werner.

Byla to tedy celá výprava!

Cestou bylo nám všem veselo a těšily jsme se na tu slavnost' a nesklamaly jsme se. — Byly jsme všemi, ale zvláště členkami spolku sv. Barbory upřímně, srdečně přivítány, takže hned jsme se cítily jako doma.

Slavnost tato, jak ráno, kdy při slavné mši sv. s assistencí celý spolek přistoupil ku společnému sv. přijímání, tak i občanská slavnost odpoledne i večer vydařila se znamenitě. Na mši svatou dostavily se spolku sv. Ludmily čís. 7. i sv. Alžběty čís. 22. z osady sv. Jana Nepom. a při průvodů spolku sv. Barbory utvořily špalír od osadní dvorany do chrámu Páně, a mnohé z nich rovněž přistoupily ku stolu Páně. Slavnostní, hluboce založené české kázání měl dp. Václav Hamtil.

Odpoledne byla zdařile sehrána veselohra "U černého koníčka", již dovedně řídila paní Bronislava Dostálová, byla znamenitě sehrána a všechny přítomné rozveselila. Divadelní dvorana byla plně obsazena, a veselosti i smíchu byla celá kupa od začátku až do konce. To vše se ani nedá vypsat, to se musí vidět! A což teprve ty milé zpěvy! No, krátce a dobře, něco tak veselého a zábavného jsme zde ještě neviděly a neslyšely. — Pí. B. Dostálová, p. Frant. Gregor, p. J. Novotný, tento podařený komik a p. Frant. Bubela hráli znamenitě a zpívali až radost' poslouchat! Paní M. Ivčičová, sl. Anna Rathouzová, pí. Růžena Divišová i p. Fred Šmíd, ač měli menší úlohy, přece jen krásně do-

plňovali celý ten obrázek, jenž se odehrával na výletním místě "U černého koníčka."

Všechna čest' hercům, herečkám, zpěvačkám i pěvcům! — Jen jednu chybu měla ta veselohra a tou byla, že netrvala aspoň o 2 hodiny déle! Četnému obecenstvu se ani domů nechtělo. — Sláva a čest' všem herečkám a hercům!

Po divadle, po 5. hodině, připraven byl sestrami sp. sv. Barbory znamenitý banket. Podávaná jídla byla velmi dobře, po česku, připravena a všem výborně chutnalo. Velmi pečlivě obsluhovaly četné hosty členky "Wednesday Clubu."

Sešla jsem se s pí. Marií Suškovou, bydlící ve Valley Park, Mo., která z těch zakladatelek posud žije. Dále jsem měla tu čest' sejít se na divadle s paní B. Mikovou, ředitelkou naší Č. R. K. Ú. J. Zen Amer.

Po banketu pronesena byla blahopřání a proslovy, jež velmi dovedně řídil důst. p. Václav Hamtil. První přednesla svůj proslov paní Antonie Provazníková, předsedová spolku sv. Barbory. Na to udělil dp. V. Hamtil slovo paní Alž. Jiříkové, zakladatelce zmíněného spolku, která přednesla své blahopřání a odevzdala na památku sp. sv. Barbory krásnou šerpu, na níž bylo zlatem vepsáno blahopřání.

Potom zapěl píseň pan Fr. Gregor, doprovázen na pianě pí. M. Novotnou, která také doprovázela pěvce při divadle. Dalším řečníkem byl p. Dr. Hynek Dostál, jenž promluvil o velké důležitosti spolkové organizace a uvedl jména zakladatelek spolku, jež byly: Pí. Alžběta Jiříková, Marie Hantáková, Kateř. Hantáková, Františka Betlachová, Kateřina Komrsková, Marie Sušková, Marie Svobodová, Barbora Volfová, Františka Hadová, Marie Sosnovcová, Kateřina Sosnovcová a Kateřina Volfová.

Za spolek sv. Ludmily čís. 7. přednesla pěkné blahopřání paní Josefa Rengierová. Pí. B. Dostálová, jménem spolku svaté Barbory všem přítomným, zvláště vzdálenějším hostům, všem pra-

covnicím, které takovou krásnou oslavu jubilejní připravily poděkovala. Anglickou kratší řeč přednesla pí. Ludmila Bat'ková. Na to měl pěkný proslov dp. Jos. Huelster, kaplan v osadě sv. Václava. Na konec pak přednesla své blahopřání paní Anna Wernerová, jež zároveň přednesla s citem báseň: "Vězeň na Bezdězi." Modlitbou, přednesenou dp. Václavem Hamtlem, byla tato část' oslavy ukončena.

Večer pak se rozproutila sousedská společenská zábava, při níž veselé vyhrávala kapela pana Kutheise, jenž hrál i v meziaktí veselohry.

Členky sp. sv. Barbory podarovaly zakladatelky spolku: pí. Alžbětu Jiříkovou, pí. Marii Suškovou, pí. Hadovou a pí. Sosnovcovou jakož i předsedovou spolku, pí. Antonii Provazníkovou a ředitelku divadla, pí. B. Dostálovou nádhernými kyticemi chrysanthem a jiných květů.

Ku slavnosti zaslán byl blahopřejný telegram z Detroit, Mich., od sp. sv. Anny, Č. R. K. Ú. J. Z. A., a od sp. rytířů sv. Jana ze St. Louisu poslán byl blahopřejný dopis.

Zranění hráběmi.

Syn se dostal při dělení sena pod hrábě, on se mu splásl kůň a vzadu na hlavě mu hrábě rozřízly kůži asi 3 coule. — Hned jsem mu dala Nonat a jelikož rána krvácela, musela jsem opakovat 4-krát. Druhý den ráno byla rána stahnutá k sobě jako sešitá a nyní když se ostříhá tak má na hlavě šev jako nitka asi půl coule dlouhý. Když čtu v novinách dotazy co by bolest vyléčilo, dívám se že jsou ještě lidé, kteří jsou bez Nonat. Já bych bez Nonat nechtěla být, ta mi ušetřila mnoho dollarů a také bolesti celé rodině. — Mrs. L. Havlik, Tampa, Kans.

Pravá masť je s Trade Mark—

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Pište přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicagu u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl.
V Cleveland, O. u pí. F. Krobůsek, 12718
Holborn Ave.

Nebylo mi možno vše v tomto dopise vypsát, jak bych si přála, ale musím jen tolik říci, že se všechno pěkně vydařilo a jak mně pořadatelky sdělily, byl i příjem ze zábavy velmi slušný, k čemuž jim blahopřeji.

Se srdečným pozdravem Vám všem oddaná

Marie Chaloupková.

Notre Dame Akademie, Omaha, Nebraska.

Čtená redakce a drazí čtenáři!

Se všech stran upomínají, abychom daly o sobě vědět, tak tedy—už začínám. Věřte tomu nebo ne, ale pravda to je, že máme plno práce hned od začátku školy. Zdá se to nedávno, co jsme měly vyzvání Ducha sv., a zatím už budou tento týden zkoušky. Máme je každých šest týdnů. Kdybych já vyučovala, odpustila bych dětem "takové trápení". Myslíte, že by potom o učení nedbaly? Možná, že ne. Tak je to přece asi dobře, že aspoň něco nás tlačí; neboť život prý není žádný špás. A potom—ted' mi napadá—vždyť jsme zde proto, abychom se naučily plnit své povinnosti, ať už nás Pán Bůh postaví kamkoliv. Tak tedy "Pánu Bohu poručeno", jak říkával Kája.

Kdybyste nás byli viděli při uvádění nových žákyň do sboru studentek—při Initiation—dne 24. září, byli byste se s námi i s nimi srdečně zasmáli. Když jsme byly s nimi hotovy, skoro ani jedna druhou nemohla poznati, a žertům nebylo konce. Po této zábavě nás naše starší družky překvapily tím ženským pochutnáníčkem: kávou a dortem.

Ale ted' zas něco moudřejšího. Krásnou přednášku o praktické zbožnosti měl pro nás důst. Degman z Creightonské university. Zase nám připomínal něžnou úctu a důvěru k našemu andělu strážci. Velebný pán jest jeho zvláštním ctitelem. Mnohokrát mu na jeho přímluvu bylo pomozeno. Zkoušíme to také.

Opravdu, ten náš andělíček umí všechny předměty, kterým se ve vyšší škole vyučuje. Některým pomáhá s geometrií, jiným s latinou nebo fyzikou a pod. Nejlepší ovšem je, že pomáhá přemáhati všelijaká pokušení. Také prý umí i vzkazy správně vyřizovat, a proto po něm posílám pozdrav své milované mamince do Dwight, Neb., a drahé tetičce cti. s. M. Aleně de N. D., která vyučuje v Chelsea, Iowa.

Aby anděl strážný vám všem pomáhal, ze srdce vám přeje

Jarmila Šedivá z Dwight, Neb.

Minulou středu jsme měly nastolení úřednic Mariánské družiny. Jsou to: Prefekta F. A. Tomšová, a její sekretářka Lucie Krajičková, které mají na starosti Eucharistické oddělení. Ruth Kreslová a Frances Laun misionářské oddělení, Julie Šedová a Bessie Hrbková odd. Panny Marie, Anna Kropíková a Marie Drahošová oddělení společenské. Každá úřednice se svojí sekretářkou klekly před svatostánek a slibovaly, že budou svědomitě plnit své povinnosti. Každá je jmenovala podle toho, jak jí je její zvláštní úřad ukládá. Prosily též Pannu Marii, aby je vedla správnou cestou, aby nejen zde v akademii, ale vždy a všude hlásaly svým životem, že jsou pravými sodálkami Panny nejčistější. I my jsme se za ně modlily, a pak jsme všechny říkaly tu krásnou modlitbu "Zasvěcení Matce Boží". Také jsme si vroucně zazpívaly k její cti. Bylo to velice dojemné. Zdá se nám, že na to nikdy nezapomeneme.

Catholic Action & Study Club už je také v proudu. Z poučných náboženských rozprav a přednášek našich starších studentek se dosti poučíme. Při poslední schůzi dostaly nové žákyňe lístky jakožto členkyňe Apoštolátu modlitby a obrázky s modlitbou za štěstí a volbu stavu. Tento měsíc hledíme se pomodlit co nejvíc růženců ke cti Panny Marie a na různé úmysly.

Máme letos nový promítací stroj "Delianoscope". Už několikrát jsme pozorovaly obrázky a poslouchaly přiměřený výklad o nich. Posledně jsme viděly Macbeth & Hamlet. F. Laun '36, při každém obrázku pěkně o něm promluvila. Ted' se připravují zas jiné seniorky na Romeo & Juliet. Z toho vidíte, že máme opravdu pilno.

Podle tajemných schůzí jedné třídy bude asi brzy nějaká zábava. Jaká? Nevím, protože nám ještě nedaly pozvánky. Už i desátá začíná s nějakými tajnostmi, tak už se těšíme.

Své drahé rodiče a přátele v Praze i všechny milé čtenáře srdečně pozdravuje

Anežka Ostrá z Prague, Neb.

Moje drahá maminka chce vědět, jak tu pokračujeme, tak jí i vám všem sděluji, jak se náš "Glee Club" tuží. Umíme už několik duchovních písniček i také nějaké "nesvaté", ale pěkné. Tělocvik máme také rády. Do České besídky patříme všechny,

Panu BERNARDU STRÍŽOVI,
Box 712, San Antonio, Texas.

Milený příteli! — Piši toto bez Tvého vědomí do Hlasu a Č. Ž., kde jsem dobře znám. (Uveřejňuji v Č. Ž. román Mexická Růže). Tobě zde piši poněvadž znám Tvůj dobrý charakter řadu let. — Následkem stálého sezení co česko-amer. novinář jsem utrpěl zlou ledvinovou a játrovou nemoc. — Moje 50letá žena hrozně trpěla změnou života, bolením kříže, boků a hlavy, jedna dcera potížemi s dechem; druhá co prodavačka v obchodě bolestmi nohou. — Dnes jsme všichni zdraví, díky užívání Tvých radiových kompress které v naší rodině vykonaly skoro divy. Za pobytu v Texasu jsem co novinář poznal mnoho lidí co byli kompresama co prodáváš, uzdraveni, i když lékaři nemohli pomoci. (Kdo z čtenářů chce se u mne přesvědčit, jest vítán.) — Mnoho zdaru Ti přeje Tvůj upřímný Stan. Novotný, 1426 W. 18th Street, Chicago, Ill.

co jsme z českých rodin. Scházíme se jednou za týden pro poučení v češtině a pro zábavu. Posledně nám ctih. sestra vykládala báseň "Ballada horská" čili "Zacelené rány". Všem se to velice líbilo, jakož i příklady, kterak Panna Maria pomáhá svým ctitelům. Zazpívaly jsme si "Pisnička česká" a na konec jsme se srdečně zasmály skutečné události, jež snad bude i vás zajímati.

Dvě mladičké Notre Dame sestry jely vlakem. Cestou se modlily, četly, nebo tiše spolu hovořily. Jakožto novicky měly podle dřívějšího zvyku i na cestách bílé rouško a bílý závoj. Oblek i počínání sester zajímalo jakéhosi dědouška, jenž se svojí drahou polovicí seděl zrovna naproti sestrám. Stále po nich pokukoval, až konečně řekl: "Koukej, bábo, to je nevinnost! V čele špendlík, po stranách špendlík, a—žádná krev. To je svatost! To je nevinnost!" Myslíl ten staroušek, že si sestry připichují rouško zrovna ke kůži. Nedivte se, že jsme se tomu tak zasmály.

V pátek jsme měly program o 17ti číslech k narozeninám dp. Anastáse Řebce O.S.B., obětavého kaplana naší akademie. Daly jsme mu duchovní dárek. Anežka Poláčková a Anežka Kudrnova mu za nás přednesly blahopřání. Měl radost a podělil nás pěknými obrázky. Naše maminky by asi rády viděly ten program, ale ct. redakce by mohla právem říci, že zabíráme moc místa. A proto už jen pozdrav, zvláště drahým rodičům!

Anna Kropíková
z Oxford Junction, Ia.

—o—

O duchovním cvičení, které zde měly členkyně spolku svaté Anežky o minulých prázdninách, dohodly se s nimi naše milé Alumnátky, že by rády viděly v našem ústavu také tu oblíbenou pobožnost k Panně Marii, Matce ustavičné pomoci. Od úmyslu ke skutku nebylo daleko.

Obstaraly obraz a daly dělat i podstavec k němu. Příští neděli, **dne 20. října ve 3 hod. odpoledne** bude zde svěcení, k němuž tímto všecky upřímně zveme. Kázání bude míti dp. M. Pathe C.Ss.R.

Na drahé svoje družky-alumnátky i na všechny jiné přátele N. D. A. se těší

Helena Chloupková
z Bee, Nebraska.

PRECHOD K PODZIMNÍ STRAVĚ.

(Píše Dr. John L. Rice, komisař zdravotnictví města N. Y.)

Chladný, vzpružující vzduch této roční doby povzbuzuje chuť k jídlu. Všichni máme větší "hlad", nežli jsme mívali za parných dnů léta. Většina z nás je na podzim aktivnější; čím více se pak pohybujeme, tím více potravy náš organismus vyžaduje. Tak, jako musíme přikládati více uhlí pod kotel, chceme-li dostati více páry, tak musíme též dávatí našemu tělu více potravy, chceme-li zvýšiti naši činnost.

Nyni je vhodná doba k pojištění živin, vajec se slaninou a jiných těžších pokrmů ke snídani. Také k obědu nestačí nám možná jenom sandwich a večer neodmítneme ničeho, co je nám předloženo. Náš žaludek žádá si změny a dává přednost těžším jídlům za lehká, jež ho plně uspokojovala v měsících letních.

Při tom všem musíme však býti stále na stráži. Nesmíme se ani ted' přejídati, máme však jisti více různých druhů potravin. Talíř vařeného nebo syrového obilniny s mlékem nebo se smetanou, ovoce nebo ovocná šťáva, topinka a šálek kávy a konečně velká sklenice mléka, ty tvoří výživnou snídani průměrného dospělého člověka. Dva nebo třikrát týdně můžeme takovouto snídani doplniti slaninou s vejci. Polévka, makarony, salát a sklenice mléka, případně ještě i jablko, tot' sytící, a při tom i zdravý prospěšný oběd. K večeri je dobře přidati k masu nebo rybě s brambory ještě i dvě vařená listnatá zeleniny a salát ze zeleniny syrové. Jezte poměrně málo mouč-

níků a volte za příkrm raději ovoce, at' už syrové, nebo vařené. Je vždy moudrým rozhodnutím, píti sklenici mléka při každém jídle.

Strídání pokrmů je vždy důležité. Vypracujte si různý jídelní listek na každý den. Maso jednou denně úplně postačí. Levnější masa jsou právě tak výživná, jako kotlety a steaky. Správně připravená jídla z ledvinek, jater, srdce a drštěk jsou velmi chutná. Jezte rybu alespoň jednou týdně.

PROČ JSOU OSYPKY VÁŽNOU NEMOCÍ?

Osyvky nemají býti považovány za nemoc, nezasluhující zvláštní pozornosti, a když jedno dítě jimi onemocní, nemá matka ponechatí ostatní děti blízko pacienta v naději, že taktéž ochuraví a že si tak osyvky jednou pro vždy odbydou. Víím, že mnohá nevědomá matka tak ještě dnes činí, aniž by si uvědomovala vážnost této své zůmyslné neopatrnosti. Fakt je, že ne každé dítě tuto nemoc zdolá. Tento rok byly případy osypek neobyčejně četné jak v New Yorku, tak v ostatních částech země. Jedině ve městě New Yorku zemřelo v prvních šesti měsících t. r. téměř 100 dětí na osyvky; ve skutečnosti byl počet obětí asi trojnásobný, neboť asi dvě třetiny těchto dětí zemřelo zápal plic, přivoděným osypkami. V těchto posledních případech nebývá však smrt přičítána osypkám, nýbrž zápalu plic.

Zvláštní zákrok, při němž se užívá krve rodičů, zabrání, aby malý pacient nedostal zápal plic a současně umožní pacientovi zvýšiti odolnost proti jiným neblahým následkům. Tohoto zákroku se užívá víc a více. K náležitému využití všech výhod tohoto zákroku má býti rodinný lékař zavolán hned, jakmile bylo dítě vystaveno možnosti nákazy osypkami. Doktor vezme trochu krve z ruky jednoho z rodičů a vstříkne ji do těla dítěte. Jest-li dítě osypkami vskutku onemocní, — bude průběh choroby velmi mírný a dítě se vyhne možnému zápalu plic.

Každé dítě, jež bylo vystaveno

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —

Pro Spojené Státy \$2.75

Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: Address:

"ČESKÁ ŽENA"

1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

- 3.—Neděle—Hubert; Silvia.
- 4.—Pondělí—Karel Boromejský.
- 5.—Úterý—Zachariáš; Alžběta.
- 6.—Středa—Leonard; Emilian.
- 7.—Čtvrtek—Engelbert; Karina.
- 8.—Pátek—Bohumír; Maurus.
- 9.—Sobota—Theodor; Sopotra.

možnosti nákazy, má být ihned uloženo do postele a žádné z ostatních dětí nemá být k němu připouštěno. Tímto způsobem zabráni se šíření nemoci. Lékařská věda nevynalezla dosud žádného preventativního zákroku, jak je tomu v případě záškrtu. Lékaři však vědí, že injekcí krve rodičů, zabrání se zápalu plic, který někdy po osypkách následuje. Vědí též, že děti, které se jednou po osypkách zotavily, budou k nim již na vždy immunní.

Devíti-Členná Rodina.

Paní Alex Berns, Monona, Iowa, píše: "Tuto zimu užívali jsme stále Hoboko. Jest nás devět v rodině a ani jeden z nás nebyl po celou zimu nemocen, ačkoliv máme čtyři děti, jež chodí do školy. Všude v okolí bylo hodně nemocí, zvláště žaludečních nesnází. Používám Léčivý Olej pro revmatické bolesti a jest to jediný prostředek, který mně přinese úlevu. Nevím jak bych se obešla bez těchto léčivých prostředků." Dra Petra Hoboko a Léčivý Olej Liniment jsou dva dobrou-dokázané léčivé prostředky, jež byly užívány s pozoruhodnými výsledky čtyřmi generacemi trpících lidí. Nejsou prodávány lékárníky a mohou být pouze opatřeny od místních jednatelek, stanovených Dr. Peter Fahrney and Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

MOUCHA NÁM NESE NEMOCI.

Moucha je trapičem a pronásledovatelem člověka od pradávna. Již Egypt byl trápen muším pokolením od nepamětných dob a dnes jsou jím sužovány všechny zeměpásky, končiny světa polárního i neproniknutelné pralesy tropické.

Moucha spolu s komárem a blechou jsou z pronásledovatelů člověka, které on sám podporoval svou civilizací. Moucha je šířitelem asi 30 nemocí: nákazami, které mouchy přinášejí, hyne ročně několik desetitisíců lidí na zemi.

Nejobávanější nakažlivá nemoc, mor, je rozšiřována nejen potkany a krysy, ale i blechami, štěnicemi a hlavně mouchami. Mouchy přispívají k rozšíření moru nejen bodnutím, ale i lezením, výkaly, neboť se na jejich huňatém těle, zejména mezi žlázkami na polštářcích, udrží spousta bakterií a také jejich výkaly se bakteriemi jen hemží. Toho středověcí naši předkové nevěděli a proto se mor tehdy tak katastrofálně šířil.

A přece byly podezřívány mouchy z šíření všelikých nákaz již před staletími. V dějinách se uvádí i jméno lékaře, který se domníval, že morovou ránu roz-

šiřovaly r. 1498 nápadné roje much. K této souvislosti se však počalo ukazovati odborně teprve za naší doby.

Stejným způsobem mohou přenášeti mouchy tyf, úplavici a choleru. Vylévá-li se stolice nemocných tyfem střevním do otevřených záchodů, přenášejí mouchy tam se líhnoucí tyfové bakterie, které se jeví pod drobnohledem jako kratinké tyčinky, na potraviny. Bakterie pak vnikají s potravinami, zejména s ovocem, do zažívadla.

I z velkých dálek může k nám moucha dovézt nákazu. Slepé pasažery mušího rodu rozvázejí železnice na všechny strany světa a nikomu ani nepřipadne na mysl, že se tak šíří nakažlivé nemoci. Nakažené mouchy opouštějí vlakem snad město, stížené právě cholerou, zasedají do jídel-

HOUBY,

mladé "václavky", dobře sušené, prodávám po 75c lib., poštou vyplaceně. Pište na: Mary Kratochvil, Portland, Tenn.

Dítě pro Vás?

Když nemáte požehnání mít své vlastní dítě, a toužíte po dětských ručkách a úsměvech, nezdějte se naděje. Pište soukromý dopis na: Mrs. Mildred Owens, 607L Hlanan Bldg., Kansas City, Mo., a ona Vám poví o jednoduché domácí metodě, která ji pomohla po 15 letech. Mnozí píšou, že toto jim přineslo vysněné životní štěstí. Proto pište dnes, a pokuste se o Vaše.

Pečirkův Národní Kalendář

NA ROK 1936. JE ZDE.

Dovolujeme si svým ctěným čtenářům a váženým čtenářkám oznámit, že jsme objednali omezený počet oblíbeného Pečirkova kalendáře na rok 1936. a můžeme jej rozepisat ihned.

KDO SI PŘEDPLATÍ "ČESKOU ŽENU"

a pošle ku svému předplatnému 30c, obdrží tento kalendář, který jinak s poštovním, bez předplacení může obdržet za 75c. V kalendáři je krásný barvotisk hradu Kokořína.

Předplatěte si náš časopis co nejdříve, byste za 30c příplatku mohli obdržet Pečirkův Národní kalendář, pokud zásobá stačí.

V úctě Vydavatelstvo

"HLASU" A "ČESKÉ ŽENY."

niho vozu a přenášejí svým tělem smrtelnou baterii do dalších míst, kde lékaři žasnou, jak se k nim mohla cholera dostat.

Hmyzozpytec Howard se předsvědčil, že jen mouchy to jsou, které šíří spavou nemoc, choleru, tyfus, spálu, zimnice, oční choroby, tuberkulosu. Nejedna druh much nosí záhubné zárodky na těle, jiný ve svých útrobních. A proto se vypověděla mouchám bezohledná válka a neúprosná záhuba.

Úžasné je rozmnožování much. Jediná samička za jediné léto od 1. května do 30. září může se svými potomky zroditi celkem 5,000.000.000.000 much. Příroda se brání sama a jen málo vajíček skutečně dá vznik potomkům a z těch zas jen část vyrostne.

A právě teď na podzim, kdy příroda, která se stará, aby byl všude pořádek a rovnováha, nejvíce much zahubí. Ke konci léta bývá much nejvíce a pak rychle hynou. Bylo by mylné, vysvětlovati si tento úkaz přibývající zimou nebo snad působením hmyzožravců. Ubývání much způsobuje nepatrná rostlinka, zvaná plíseň muší (Empusa muscae).

Vidíte mouchu sedící na zdi — je mrtva. Má daleko vysunutý sosák a nápadně bachraté břicho s páskami bělavých, jemných chloupků. Zahynula nakažlivou nemocí, muší epidemií, zahubila ji plíseň. — Na konci každého chloupku se tvoří drobná hlavička, výtrus. Chloupek se plní živou kapalinou, proudící z mrtvé mouchy, štáva tlačí na výtrus a ten posléze jako vystřelen odletí na vzdálenost asi 3 cm. Brzy se objeví kolem mrtvé mouchy věneček bílých výtrusů. Zvláště dobře to lze pozorovati, usedne-li nemocná moucha na skle.

Mrtvá moucha s množstvím výtrusů plisně šíří záhubu a smrt mezi ostatním muším národem. Nic netušící muška leze kolem mrtvé družky a snadno se nakazí. Bud' je zasažena vymrštěným výtrusem, nebo jej smete svým

tělem. Výtrus vyžene dovnitř mušního těla vlákno, to rychle vzroste v houbu a vypučí v množství vakovitých buněk. Nemocná moucha létá jako opilá, až zemřelá usedá na okno, na závěs lampy, na stěnu a p. Tam se pevně přichytí nožkami, křehovitě vzepne křídla, sosák daleko vysune a hyne.

Mnoho much zajde na podzim touto smrtí, jen málo se jich ubrání. Ty pak založí na jaře nové pokolení.

"Hled', Roberte, tady čtu, že leknutím může člověk ztratit řeč." — "Co je mi to platné, když ty se hned tak žádného nelekneš..."

Neobyčejný talent. Šťastná matka: "Považte si, paní Kyselová, minulý měsíc jsem dala učiti svého Emilka hře na piano a dneska ten číperka hraje kusy pro čtyři ruce jenom jedním prstem!"

Výborné hodinky, pracovitější než jiné. "Jak ti jdou hodinky,

Zlatá Žíla

Zbavte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jenž svou utišující a bojesť působivostí má za účel, aby bolesti a nepřijemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpět když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí domova, bez nepřijemnosti, ztráty času a velkých výloh? — Objednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete 65c přímo nám, pro trubici HEMROCOLU, s etno- vým příkladem a obdržíte vše a podrobným návodem k používání obratem pošty.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál jej předem zkusit, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Pište na: **Manford Co., 3996 Lacade (Dept. 67), St. Louis, Mo.**

LUČNÍ THÉ

pro všechny vnitřní bolesti, nastuzení a flu. 50c balíček vyplaceně.

J. L. Irwinsky, Banner, Okla.

co jsem ti dal k narozeninám?" "Výborně, miláčku! Za hodinu uběhnou osmdesát pět minut."

Ponaučení. Host ráno k hoteliéroví: "Musel jsem nechat po celou noc rozsvícenou elektriku k vůli štenicím!" Hotelier: "To jste si mohl, pane, také ušetřit; ty bestie přece nepotřebují vidět!"

V noci je tma... On: "Vím dobře, že nejsem krásný." Ona: "Ale co na tom? Vždyť budeš stejně celý den v kanceláři."

Odpověď otcovská. "Tatínku, proč nemůže žralok žít bez vody?" — "Poněvadž se živí he- rynkami."

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Klásterň Čaj

z Karpatských léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratě, vysokého tlaku krve, žaludku, ledvin, močového, nespavosti, jater, a vyrážek. Vrací zdraví stav těla.

Cena \$1.00 vyplaceně.

PATRIA TRADING CO.

5218 Broadway

Cleveland, O.

Pravá česká povidla

švestková, ananasová, malinová a meruňková Prune, Pineapple, Raspberry and Apricot Jams.)

PRO ČESKÉ HOSPODYŇKY NA VENKOVĚ

zasíláme po celých Spoj. Státech za ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající povidla a zavařeniny.

Pište si o ceník.

KOŘÍNEK'S BAKERS' SUPPLY COMPANY,

4830 W. 25th St. Cicero, Illinois

Ryze česká firma.

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických Misionářů. Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není třeba obnovovat.)

Také zemřelí mohou být zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

Ty učitelky! "Jak se ti líbí tvoje nová učitelka?" — "***" — ale nerozumí ničemu. Představ si, mama, že se mne dnes ptala, když jsem nakreslil koně, co to má být!"

Ze školy. "Pověz nám, Cingilo, jakým asi způsobem získáme cukr," táže se p. učitel ve fyzice. "Prosím, počkáme až kupec zavře a pak si cukr vypůjčíme od sousedky."

Opatrný. Soudce: "Šejnoho, jste obviněn, že jste svému sousedovi ukradl tři slepice. Máte svědky?" — Obžalovaný: "Ne, slavný soude, já před svědky nikdy nekradu."

TOHO ZDE JEŠTĚ NEBYLO!

Krásná odměna pro rozšiřovatelky "České Ženy."

Získávat nové odběratelky "České Ženy" není snadné, a proto těm, kteří nám získají novou odběratelku, udělíme tuto novou, překrásnou premii. Je to skvost moderní umělecké výroby, na který bude každá česká a katolická domácnost hrda. Není to žádný malý medailonek, nýbrž větší obraz, vytlačovaný v kovu, matricemi, barvy buď zlaté nebo stříbrné, shotovenými dovednými rytci v

Evropě. Velikost obrazu je 16½ při 9¼ palce. Představuje "Bolestnou Pannu Marii" a "Ejhle Člověk". Každý obraz je ve zvláštním rámcí ve spojení, a může se zavěsit nebo postavit na stůl nebo skříň. Stínování obličejů je provedeno ručně.

Je nám možno udílet tuto nádhernou premii za získání pouze jedné odběratelky a to tím, že jsme spolu s jinými závody obstarali jich velký

počet, v naději, že tím povzbudíme naše ctěné čtenářky ku získání nových odběratelek. Časy se již očividně lepší, a tu doufáme, že mnohá krajanka, která si Vaši "Českou Ženu" posud vypůjčovala, si ji předplatí.

V úctě,

**VYDAVATELSTVO
"ČESKÉ ŽENY",
1611 South 11th Street
St. Louis, Mo.**